

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

(DECISION TO STUDY POST GRADUATION AT FACULTY OF
POLITICAL SCIENCE AND LAW, BURAPHA UNIVERSITY)

โดย

นางสาววารภรณ์ ช่วยประคอง

สนั บสนุนโดยทุนอุดหนุนการวิจัย
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีงบประมาณ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็น นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีตั้งแต่รหัสนิสิต 59-61 ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา วิเคราะห์ในรูปแบบความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-Test ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) ผลการวิจัยเป็นดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.30 และเพศหญิง ร้อยละ 40.70 ส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ร้อยละ 49.41 มีสถานภาพสมรส โสด ร้อยละ 67.06 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 31.76 มีรายได้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 58.82 และเลือกสาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม ร้อยละ 41.18

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมอยู่ในระดับการตัดสินใจมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอน มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านการบริหารจัดการ มีระดับการตัดสินใจมาก

ข้อมูลเกี่ยวกับการการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ นิสิตที่เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่าง

Abstract

The research has an objective to study the level of decision makers applying in the postgraduate courses at Faculty of Political Science and Law, Burapha University. The study conducts to find out all relevant indicators to influence people's choice selecting Burapha University as their studying places at postgraduate levels. Then, the study also provides some suggestions to develop and promote postgraduate courses at Faculty of Political Science and Law, Burapha University. The sampling group comprises the current 85 postgraduate students from 2016-2018. The questionnaire is used along with descriptive statistic. The analyzing data is measured by frequency, percentage, mean, and standard deviation with T-test, one way ANOVA, and Post-hoc.

The research result is as follows. Firstly, the general information of the sampling group is mainly composed of men (55.30%) and women (40.70%) with the age ranging from 21-30 (49.41%). Most of them are single (67.06%) and there is no permanent jobs (31.76%). Their earnings are from 10,001 to 20,000 baht (58.82%). Most postgraduate students select justice and social administration course. Secondly, in terms of Faculty of Political Science and Law, students are in the high level selecting this Faculty. When looking at each category, lecturers are the main factors to choose the course. Teaching infrastructure, course design, institutional perspective, and internal administrative systems are also in the high level. The postgraduate course information has a high level that influencing students in deciding their university choice.

The research hypothesis test results do not directly reflect people's choice. There is no difference between sex, age, marital status, profession, income that influences students in selecting postgraduate courses at Faculty of Political Science and Law.

Institutional perspectives, course designs, lecturers, infrastructures, and internal administrative systems are in accordance with the research hypothesis. These factors have direct consequences for students' choice differently.

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา และความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ.....	5
ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา.....	22
แนวทางการวางแผนและการบริหารหลักสูตร.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน.....	42
4 ผลการศึกษา.....	43
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	37
ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	46
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	50
ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.....	62
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	72
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 43
4-2	ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน..... 46
4-3	ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านหลักสูตร..... 47
4-4	ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ผู้สอน..... 47
4-5	ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน..... 48
4-6	ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการ..... 49
4-7	ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมทุกด้าน..... 49
4-8	ระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา..... 50
4-9	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน..... 51
4-10	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ระหว่างนิสิตที่มีอายุต่างกัน..... 52
4-11	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ระหว่างนิสิตที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน..... 53
4-12	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ระหว่างนิสิตที่มีอาชีพต่างกัน..... 53
4-13	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ระหว่างนิสิตที่มีรายได้ต่างกัน..... 54
4-14	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ บัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา ด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน..... 55

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
4-15	เปรียบเทียบระหว่างด้านภาพลักษณ์ของสถาบันกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	55
4-16	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านหลักสูตรต่างกัน.....	56
4-17	เปรียบเทียบระหว่างด้านหลักสูตรกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	56
4-18	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน.....	57
4-19	เปรียบเทียบระหว่างด้านอาจารย์ผู้สอนกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	58
4-20	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน.....	58
4-21	เปรียบเทียบระหว่างด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	59
4-22	วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการต่างกัน.....	59
4-23	เปรียบเทียบระหว่างด้านการบริหารจัดการกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่.....	60
4-24	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	61

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎีทุน.....	24
2-2 ความสัมพันธ์องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในทฤษฎีมนุษย์และข้อสมมติเบื้องหลัง.....	25
2-3 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา ปัญหาและความสำคัญ

การศึกษาในสังคมปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เนื่องจากต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับยุคสมัยทั้ง ตัวหลักสูตรการเรียนการสอน ความเหมาะสมของเนื้อหา ระยะเวลาที่เรียน ประสิทธิภาพในการถ่ายทอดจากผู้สอนไปยังนิสิต นักศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งภาครัฐได้มีนโยบายสนับสนุนให้ประชากรมีความรู้ทางการศึกษาที่ดีเพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประกอบสัมมาอาชีพ และเป็นอีกกลไกหนึ่งที่สำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของประชากร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะปานกลาง มีการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ในด้านแนวความคิด ที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาความยากจน การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้พ้นจากวิกฤติ พร้อมไปกับการวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็งและการสร้างระบบการบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545, หน้า 2)

สำหรับปัจจุบันการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจไม่เพียงพอในการทำงานหรือการสร้างโอกาสความก้าวหน้า ดังนั้น สถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชนได้มีการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ที่สนใจที่จะศึกษาต่อสามารถเลือก เข้าศึกษาต่อได้ตามความต้องการ ซึ่งสามารถศึกษาควบคู่ไปกับการทำงานได้ ในสังคมปัจจุบัน การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้นมีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น อีกอย่างหนึ่ง คือค่านิยมในปริญญาบัตร หรือการได้รับปริญญาสูงนั้นจะทำให้มีประโยชน์และ โอกาสในการทำงานที่ดีมากขึ้น จึงมีนิสิตจำนวนมากเลือก ศึกษาต่อเพราะต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ ให้มากขึ้น เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของสังคม ความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันโลกที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้ที่จบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายังเป็นที่ยอมรับของสังคม ส่งผลให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (ภาวิตา กันเกษ, 2558, หน้า 2) นอกจากนี้การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น สำหรับผู้ที่เรียนจบปริญญาตรีแล้วยังหางานทำไม่ได้จึงเรียนต่อระดับปริญญาโท เพื่อชะลอการว่างงาน อีกทั้งผู้ที่ใช้เวลาว่างหลังเลิกงานในการศึกษา หากความรู้เพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมาก เพราะปัจจุบันตลาดแรงงานมีการแข่งขันค่อนข้างสูง การได้พัฒนาตัวเองเป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถทำให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานได้ ซึ่งการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละบุคคลอาจมีเหตุผลที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จึงเป็นอีกหนทางหนึ่งเพื่อที่จะช่วยให้สถาบันการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นอกจากนี้ยังได้ทราบถึงสิ่งที่ผู้ศึกษาคาดหวังจากการศึกษาและความนิยมที่มีต่อสถาบันการศึกษา เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน ความสามารถในการแข่งขันทางด้านการศึกษา การเตรียมความพร้อมในด้านเครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอนต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตที่เพศต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน
2. นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีอาชีพต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน
5. นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน
6. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน
7. ปัจจัยด้านหลักสูตรต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

8. ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

9. ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

10. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ศึกษาและผู้สนใจทราบเหตุผลในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ผู้ศึกษาและผู้สนใจทราบถึงปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. นำผลของการศึกษาไปเป็นแนวทาง ส่งเสริมและพัฒนา และเป็นข้อมูลในการดำเนินการกำหนดนโยบายต่าง ๆ และปรับปรุงในการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการวางแผนการตลาดของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา ศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน
- 1.2 ด้านหลักสูตร
- 1.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน
- 1.4 ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน
- 1.5 ด้านการบริหารจัดการ

2. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาในครั้งนี้จะใช้เวลาในการดำเนินการศึกษา ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2562

3. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่รหัสนิสิต 59-61

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจ หมายถึง การเลือก การตัดสินใจ ในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้นิสิตตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับ
บัณฑิตศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่
ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน
ด้านการบริหารจัดการ

นิสิต หมายถึง ผู้เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะ
รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2559-2561

หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ที่คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา จัดให้นิสิต ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ องค์ความรู้ทางทฤษฎีและกรณีตัวอย่างของ
สาขาวิชา รวมทั้งแนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล

สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาเอกหรือวิชาเฉพาะของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย สาขาวิชากฎหมายมหาชน สาขาวิชากฎหมายอาญาและ
อาชญาวิทยา สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง
สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ
สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
5. แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา
6. แนวทางการวางแผนและการบริหารหลักสูตร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ได้มีนักวิชาการหลายท่านทั้งนักวิชาการชาวไทยและชาวต่างประเทศ ได้ให้คำนิยามและหรือความหมายของคำว่า “การตัดสินใจ” (Decision) ไว้ต่างกัน ดังนี้

ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช (2541, หน้า 9) นำเสนอว่า การตัดสินใจ คือ การพิจารณาไตร่ตรองจริงจังตัดสินใจ หรือตกลงใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่ เล็งเห็นว่าดีที่ที่สุดเหมาะสมที่สุด หรือได้ประโยชน์มากที่สุด จากบรรดาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่หลายทางเลือก เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางปฏิบัติอันจะนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่าง สมฤทธิ์ผล

ประชุม รอดประเสริฐ (2535, หน้า 253 อ้างถึงใน ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช, 2541, หน้า 9) กล่าวถึง การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการสร้างทางเลือกการดำเนินงานใด ๆ ไว้หลาย ๆ ทาง แล้วพิจารณาตรวจสอบประเมินผลทางเลือกนั้น เพื่อเลือกทางที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียว และนำไปดำเนินงาน

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2549, หน้า 116) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง ความคิด และการกระทำต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเลือกหรือตกลงใจในการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทาง

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2549, หน้า 49) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งจะพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างเต็มที่แล้วจึงเลือกเอาทางเลือกที่แน่ใจมากที่สุด

สุธาสินี เรืองฉาย (2550, หน้า 9) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่มีทางเลือกอยู่หลายทาง โดยต้องทำการคิดวิเคราะห์หาเหตุผลเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

ฉัตรพร เสมอใจ (2550, หน้า 46) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2550, หน้า 387) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 159) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่ใช้เหตุผลในการพิจารณา วิเคราะห์หาทางเลือกเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนของการปฏิบัติที่ดีที่สุด ซึ่งสามารถนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนด และเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการอย่างรอบคอบ

ศรีเทพ หง่าบุตร (2553, หน้า 13) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลาย ๆ ทางเลือก และสามารถนำไปใช้ได้จริงตามการตัดสินใจ โดยพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมกับตัวมากที่สุด

คาร์ท และโรเซนวิซิง (Kast & Rosenzweig, 1974, p. 358 อ้างถึงใน ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช, 2541, หน้า 9 – 10) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า คือ การกำหนดแนวคิดขึ้นมาโดยมีทางเลือกสองทาง หรือมากกว่านั้นขึ้นไป ที่ผู้ตัดสินใจจะต้องหาทางเลือกทางหนึ่งอย่างรอบคอบในการ ปฏิบัติงานในองค์การนั้น บรรดากิจกรรมเกี่ยวข้องการแก้ปัญหา มักจะเรียกว่า เป็นการตัดสินใจ

ออฟสทัต (Ofstad, 1961, p. 1) อธิบายความหมายของการตัดสินใจว่า การที่บุคคลหนึ่งได้กระทำการตัดสินใจ คือ

1. เขาได้เริ่มต้นสร้างปฏิกริยาโต้ตอบเชิงพฤติกรรมเป็นอนุกรมในการเลือกซึ่งขมบางสิ่งบางอย่าง
2. เขาได้ตัดสินใจเพื่อลงมือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เขาคิดว่าเขาทำได้
3. การลงมือวินิจฉัยว่าเขาควรทำอะไร ภายใต้สถานการณ์เฉพาะอย่าง หลังจากที่ได้พิจารณาทางเลือกต่าง ๆ แล้ว

จากความหมายของการตัดสินใจ ผู้วิจัยได้สรุปว่า การตัดสินใจ หมายถึง การใช้ความคิดในการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาหรือโอกาสในการประเมินหรือพิจารณาทางเลือกที่มีอยู่หลายแนวทาง เพื่อที่จะทำให้สามารถ บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ผู้ทำการตัดสินใจตั้งไว้

ลักษณะของการตัดสินใจ

ชูชัย เทพสาร (2546, หน้า 15) ได้ แบ่งการตัดสินใจของมนุษย์ เป็น 2 ลักษณะ

1. การตัดสินใจตามธรรมชาติหมายถึง การตัดสินใจที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติของการตัดสินใจของคนทั่วไปที่ปฏิบัติเป็นประจำ โดยการตัดสินใจที่ขาดการควบคุมอย่างเป็นระบบ แม้ว่าจะมีเหตุผลแต่ก็เป็นเหตุผลทางอารมณ์มาเจือปนมากกว่าเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์ เช่น ในการเลือกคู่ครองจะพบว่า ส่วนใหญ่รูปร่างหน้าตาจะมีอิทธิพลต่อการเลือกคู่ครองเหนือ คุณสมบัติอื่น ๆ จัดได้ ว่าเป็นการตัดสินใจในระดับบุคคลเหนือครอบครัว

2. การตัดสินใจที่ควรจะเป็น หมายถึง การตัดสินใจที่ผู้รู้ทั้งหลายได้ รวบรวมไว้ เป็นหลักปฏิบัติ ซึ่งเป็นไปตามหลักตรรกศาสตร์หรือตามเหตุผล ปราศจากอารมณ์ มีการควบคุมอย่างเป็นระบบด้วยการศึกษาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไขและพิจารณาถึงผลกระทบแล้วจึงเลือกวิธีการที่ดีที่สุด เป็นการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพสูง เป็นการตัดสินใจระดับชุมชนหรือสังคม

เนื่องจากการตัดสินใจนั้นมีผลทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอนาคต ดังนั้น การตัดสินใจสามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 ลักษณะ ตามสถานการณ์ที่ผู้ตัดสินใจเผชิญอยู่และใช้ สภาวะการณั้เป็นพื้นฐานในการพิจารณาที่ควรจะได้รับ ดังนี้ (ฉัตรปวีณ อ่ำภา, 2549)

2.1 การตัดสินใจภายใต้ ภาวะแน่นอน (Certainty) ผู้ ตัดสินใจมีข้อมูลที่สมบูรณ์แน่นอนชัดเจนเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ กำหนดได้ ว่าสภาวะการณั้ใดจะเกิดและเกิดอย่างไร แต่ในความเป็นจริง นั้นการตัดสินใจภายใต้ ภาวะความแน่นอนมีโอกาasเป็นไปได้น้อยมากหรือแทบไม่มีเลย จึงได้นำกลวิธีการตัดสินใจทั้งหลายมาพัฒนาในรูปของการตัดสินใจภายใต้ ภาวะที่แน่นอน โดยกำหนดข้อสมมติไว้ว่าสภาวะการณั้ใดบ้างที่จะเกิด

2.2 การตัดสินใจภายใต้ ภาวะไม่แน่นอน (Uncertainty) การตัดสินใจภายใต้ภาวะไม่แน่นอนมีโอกาasเกิดได้มากที่สุด ผู้ตัดสินใจต้องปฏิบัติด้วยความมีเดม เพราะปราศจากข้อมูล หรือแทบไม่มีข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาเกณท์ ที่ใช้ประกอบการตัดสินใจขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยรายบุคคลของผู้ตัดสินใจซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.2.1 บุคคลประเภทใช้ หลักการ Maximum (Maximum minimum pay-off) หรือว่าได้น้อยดีกว่าไม่ได้เลย บุคคลประเภทนี้มักเป็นผู้ที่ระวางระวางภัยไม่ไว้วางใจในความไม่แน่นอน มีประสบการณ์ในทางคาดการณ์ด้านร้าย ฉะนั้นจึงตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่แน่ใจว่าประสบผลสำเร็จต่ำสุดแต่ความแน่นอนสูง

2.2.2 บุคคลประเภทใช้หลักการ Maximize (Maximize minimum pay-off) หรือ บุคคลผู้โชคดีเสมอ บุคคลประเภทนี้จัดเป็นผู้มีประสบการณ์ในการคาดการณ์ล่วงหน้าในแง่ดี ไม่คำนึงถึงความไม่แน่นอน เพราะเชื่อมั่นในความเชี่ยวชาญสูงสุดของตน

2.2.3 บุคคลประเภทใช้หลักการ Middle of the line between the maximax and maximin หรือประนีประนอม บุคคลทั้งสองประเภทนี้เหมาะสำหรับร่วมในสถานการณ์ที่ประกอบด้วยบุคคลทั้งสองประเภทดังกล่าวข้างต้น

2.2.4 บุคคลประเภท Criterion of rationality หรือ ประเพณีความเสมอภาค ในกรณีนี้แตกต่างจากกรณีประนีประนอม เพราะจะนำทางเลือกมาคิดถ่วงน้ำหนักให้เท่ากันและเหมือนกันหมด ส่วนการตัดสินใจยังคงยึดหลักเดียวกันคือ พิจารณาจากค่าสูงสุดของปริมาณตามที่คาดหวัง

2.2.5 บุคคลประเภท Miximax หรือประเภทใฝ่สูงเกินศักดิ์ คือ พยายามรักษาโอกาasที่ จะได้รับประโยชน์สูงสุด หรือในอีกแง่หนึ่งคือ ปฏิบัติตามทางเลือกที่มีโอกาasเสียน้อยที่สุดนั่นเอง

3. การตัดสินใจภายใต้ภาวะเสี่ยง (Risk) การตัดสินใจภายใต้สภาวะการเสี่ยงมีโอกาasเป็นไปได้อีกสูง รองจากการตัดสินใจภายใต้ภาวะไม่แน่นอน เนื่องจากภาวะนี้อยู่กึ่งกลางระหว่างภาวะแน่นอนและไม่แน่นอน การตัดสินใจจะทำตามข้อมูลที่พอมืออยู่บ้างแต่ไม่สมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้รับเพียงช่วยให้คาดเดาว่าตามรูปแบบของความน่าจะเป็นนั้น สภาวะการณั้ใดมีโอกาasจะเกิดขึ้นได้บ้าง โดยข้อมูลจะมีหลายรูปแบบและหลายตีกี

สโตเนอร์ (Stommer, 1978, pp. 167-170) ได้กล่าว การตัดสินใจสามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 ลักษณะ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นขณะกระทำการตัดสินใจ คือ

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน (Condition of certainly) เป็นการตัดสินใจที่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างเพียงพอ

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง (Condition of risk) เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็นให้เป็นเครื่องมือตรวจสอบหรือคาดการณ์ก่อนการตัดสินใจ

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน (Condition of uncertainly) เป็นการตัดสินใจที่มีภาวะอาศัยประสบการณ์ ดุลยพินิจและสัญชาตญาณของตน

กล่าวโดยสรุปว่า การตัดสินใจนั้น เกิดขึ้นได้ด้วยเหตุผลสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. มีปัญหาเกิดขึ้น

2. เพื่อที่จะทำให้วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้บรรลุผล

3. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่มีอยู่นั้นผิดพลาดและบกพร่อง หรือไม่ทันสมัย จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและก้าวหน้า

จากลักษณะของการตัดสินใจ ผู้วิจัยได้สรุปว่า ลักษณะการตัดสินใจเป็นการเปรียบเทียบผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง โดยที่ผู้ตัดสินใจจะเลือก ทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นเรื่อง เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ข้อจำกัด การกำหนดทางเลือก ส่วนที่สองเป็นการเลือก ทางเลือกหรือกลยุทธ์ที่ดีที่สุดตามสภาวะการณ์ โดยการตัดสินใจมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับ จุดมุ่งหมายและลักษณะของปัญหานั้น ๆ

ประเภทของการตัดสินใจ

พิบูล ทีปะปาล (2550, หน้า 116-117) กล่าวว่า การตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ในองค์การมีมากมายแตกต่างกัน รูปแบบการตัดสินใจองค์การจึงแตกต่างกันตามประเภทของปัญหา สามารถแยกออกได้ เป็น 3 ประเภท ดังนี้คือ

1. การตัดสินใจที่มีโปรแกรมกำหนดไว้ (Programmed decisions) เป็นการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ในการปฏิบัติงานประจำวัน ซึ่งสามารถกำหนดแนวทางในการตัดสินใจล่วงหน้าเป็นสูตรสำเร็จในการตัดสินใจไว้ได้ เนื่องจากปัญหามีรูปแบบโครงสร้างชัดเจน การตัดสินใจตามโปรแกรมที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจึงช่วยให้ผู้บริหารสะดวกต่อการปฏิบัติ คือยึดการตัดสินใจรูปแบบเดิมที่เคยใช้ ตัดสินใจมาก่อนเป็นหลัก

2. การตัดสินใจที่ไม่มีโปรแกรมกำหนดไว้ (Nonprogrammed decisions) เป็นการตัดสินใจที่ไม่มีแนวทางแก้ปัญหาสำเร็จรูป นั่นคือ ผู้ตัดสินใจต้องเผชิญกับปัญหาและ สถานการณ์ใหม่ที่ไม่เคยตัดสินใจมาก่อน ดังนั้นการตัดสินใจลักษณะนี้จึงไม่สามารถกำหนดโปรแกรมไว้ล่วงหน้าได้ เช่น การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมกับบริษัทอื่นดีหรือไม่ หรือการตัดสินใจเพื่อกำหนดวิธีการปรับโครงสร้างองค์การใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นต้น

3. การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic decisions) เป็นรูปแบบการตัดสินใจที่ไม่มีโปรแกรมกำหนดไว้ ล่วงหน้าเช่นเดียวกัน การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์เป็นการทำ การตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารระดับสูงของบริษัท (High-level executives) เพื่อกำหนดทิศทางหรือแนวทางในการปฏิบัติงานระยะยาวให้กับองค์การ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรือพันธกิจ (Philosophy) ขององค์การอีกด้วย

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2550, หน้า 399-400) กล่าวว่า การตัดสินใจในการบริหารหรือการจัดการมีหลายประเภท ดังนี้

1. การตัดสินใจโดยเอกบุคคล และการตัดสินใจโดยกลุ่ม การตัดสินใจอาจเป็น พฤติกรรมของบุคคลเดียวหรือกลุ่ม ถ้าเป็นการตัดสินใจโดยเอกบุคคลหรือบุคคลเดียวนั้นมักเป็นในกรณีธุรกิจของเอกชนที่มีผู้ประกอบการเป็นเจ้าของเพียงคนเดียว จึงมีผู้ตัดสินใจในทุกอย่างหรือ เกือบทุกอย่างหรือไม่ก็เป็นกรณีเร่งด่วนหรือฉุกเฉิน ซึ่งจะรอการปรึกษาหารือกับบุคคลอื่นไม่ได้ ส่วนการตัดสินใจโดยกลุ่ม อาจเป็นกลุ่มบริหารด้วยกันหรือกลุ่มในรูปคณะกรรมการหรือ กลุ่มระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน การตัดสินใจโดยกลุ่มมักเป็นเรื่องสลับซับซ้อน ซึ่งผู้บริหารแต่ผู้เดียวอาจมีความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ และทักษะไม่เพียงพอที่จะตัดสินใจ การใช้กลุ่มก็จะมี การระดมสมอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ข้อมูล ถกเถียง อภิปรายในหมู่สมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถอย่างมีเหตุผล ทำให้การกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจมีมากขึ้น และระดมสมอง ทางเลือกที่ดีที่สุด การตัดสินใจกลุ่มนี้จะส่งผลดีมายังกลุ่มอื่น ๆ อาทิ ผู้ร่วมการตัดสินใจจะปฏิบัติตาม การตัดสินใจนั้น เพราะมีความผูกพันทางจิตวิทยา

2. การตัดสินใจในแง่ส่วนตัวและการตัดสินใจในแง่องค์การไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจ โดยเอกบุคคลหรือโดยกลุ่มดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วเมื่อบุคคลต้องทำการตัดสินใจอาจจะคิดถึง ผลกระทบของการตัดสินใจที่มีต่อตนเองในแง่ความปลอดภัยสถานภาพ หรืออนาคตของตนเอง หากผู้ทำการตัดสินใจคำนึงถึงข้อนี้มาก อาจกล่าวได้ว่าการตัดสินใจนั้นจะเป็นไปในแง่ส่วนตัวมากกว่าแง่องค์การ ถ้าเป็นการตัดสินใจในแง่องค์การ บุคคลจำเป็นต้องยึดมั่นในเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ขององค์การที่ต้องมีประสิทธิผล ประสิทธิภาพการตัดสินใจจึงต้องเลือกทางเลือกที่จะทำให้เป้าหมายขององค์การบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด การตัดสินใจในแง่ส่วนตัวและการตัดสินใจในแง่องค์การนี้มีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทขององค์การ เช่น องค์การขนาดเล็ก หรือผู้ประกอบการที่ดำเนินการด้วยตัวเอง และมีผู้ช่วยงานไม่มากนักอาจรู้สึกเป็นส่วนตัวและองค์การคือสิ่งเดียวกันเพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวใด ๆ ที่เกิดขึ้นกับเขาก็เป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การด้วย แต่หากเป็นบริษัทมหาชน ความอยู่รอดขององค์การนั้นมีความสำคัญกว่า แม้ความอยู่รอดของตนเองจะสำคัญก็จริง แต่องค์การก็มีกลไกที่จะควบคุม ตรวจสอบไม่ให้บุคคลหาผลประโยชน์ส่วนตนจากการตัดสินใจในการบริหารเป็นหลัก

3. การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและการตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า หมายถึง การแก้ปัญหาสำหรับปัญหาใด ๆ โดยเฉพาะที่มีการเตรียมการไว้บ้างแล้ว การตัดสินใจประเภทนี้เกี่ยวข้องกับภารกิจที่กระทำตามกฎระเบียบ หรือการกระทำตามมาตรฐานที่ในระเบียบปฏิบัติซึ่งผ่านการทดสอบเป็นประสบการณ์ในอดีตมาแล้ว การตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า หมายถึง การแก้ปัญหาที่มีความคลุมเครือและสลับซับซ้อน และการแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการเตรียมการหรือการกำหนดรูปแบบไว้ ล่วงหน้า

4. การตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ และการตัดสินใจเชิงดำเนินการ การตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ คือ การตัดสินใจที่เกี่ยวกับทิศทางในระยะยาวขององค์การ ซึ่งรวมถึงแผนที่จะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในระยะยาว ในทางตรงกันข้าม การตัดสินใจเพื่อการดำเนินการจะ

มุ่งไปที่กิจกรรมประจำวันขององค์กรในระดับผู้จัดการหรือผู้ปฏิบัติงานระดับการควบคุมบังคับบัญชา
ขั้นต้น

5. การตัดสินใจแบบระดับบนสู่ระดับล่าง และการตัดสินใจแบบให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงาน เป็นการตัดสินใจของผู้ตัดสินใจในระดับบน และส่งผ่านลงมาสู่ผู้จัดการหรือผู้ปฏิบัติการ แนวทางการตัดสินใจแบบสั่งการจากระดับบนสู่ระดับล่างนี้อาจเป็นการตัดสินใจ มีคุณภาพดีทำได้ทันเวลา แต่ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแต่ในปัจจุบันหลายองค์กรมีการทำงานเป็นทีม และให้ทีมมีความรับผิดชอบในด้านการผลิตและการให้บริการ เป็นอย่างมาก โดยใช้แนวความคิดการให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อทำการตัดสินใจ ผู้ปฏิบัติงานจึงตัดสินใจในหลายเรื่อง

การดี อนันต์ธานี (2551, หน้า 66) กล่าวว่า การตัดสินใจสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจแบบแบ่งตามการใช้ อำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย การตัดสินใจโดยผู้บริหารระดับสูง การตัดสินใจโดยผู้บริหารระดับกลาง และการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน
2. การตัดสินใจแบ่งตามจำนวนของผู้ทำการตัดสินใจ อาจจำแนกเป็นการตัดสินใจโดยบุคคลเพียงคนเดียว และการตัดสินใจโดยกลุ่มบุคคล
3. การตัดสินใจแบบแบ่งตามสถานการณ์ของการตัดสินใจ
4. การตัดสินใจแบบแบ่งตามลักษณะวิธีการตัดสินใจ อาจจำแนกเป็นการตัดสินใจโดย ไม่ใช้เครื่องมือและข้อมูล หรือการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลและเครื่องมือประกอบ

จากประเภทของการตัดสินใจ ผู้วิจัยได้สรุปว่า การตัดสินใจของบุคคลเกิดจากกระบวนการตอบสนองความคาดหวังหรือ ความต้องการ ความคิดที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล โดยการตัดสินใจนั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย ความเชื่อ ค่านิยม ข้อผูกพันต่าง ๆ อิทธิพลและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งสามารถนำทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นมาใช้ในการวิจัยสาเหตุของการตัดสินใจศึกษาต่อได้ ภายใต้แนวคิดและทฤษฎี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม (The multiple factors theory of decision making and social action)

รีดเดอร์ (Reeder, 1971) ได้รวบรวมทฤษฎีทางสังคมวิทยาเพื่อมาอธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งเขาเห็นว่าโดยทั่วไปแล้ว รูปแบบ (Model) ทางด้านจิตวิทยาสังคม ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจในพฤติกรรมของมนุษย์นั้น นักสังคมวิทยาจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Social – economics status) ซึ่งถือว่า ปัจจัยภายนอกจะมีผลต่อการตัดสินใจ แต่รีดเดอร์เชื่อ ว่าปัจจัยภายนอกจริง ๆ แล้วไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจ ซึ่งแต่ละบุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านี้มาสู่ตัวคน ซึ่งจะอยู่ในรูปของความเชื่อและความไม่เชื่อที่ ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ดังนั้น บุคคลอาจจะเลือกตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่เหตุผลของการตัดสินใจอาจจะแตกต่างกัน รีดเดอร์ จึงอธิบายเหตุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ว่าเกิดจากปัจจัย ดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (Goals) ความมุ่งหมายเพื่อการบรรลุผลนั้น ผู้กระทำจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อนล่วงหน้า และพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าประสงค์นั้น ๆ
 2. ความเชื่อ (Belief orientation) เกิดจากความคิด ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ที่จะมามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการเลือกการกระทำทางสังคม
 3. ค่านิยม (Value standard) คือ สิ่งที่ถูกยึดถือให้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมนั้นเป็นลักษณะความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวรโดยเชื่อว่าวิธีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ดีตนเองหรือสังคมเห็นดี เห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิธีการปฏิบัติอย่างอื่น
 4. นิสัยและธรรมเนียม (Habits and customs) คือ แบบอย่างที่ยึดถือไว้แล้ว และมีการสืบทอดต่อกันมาด้วยประเพณี
 5. การคาดหวัง (Expectation) คือ ท่าทีของบุคคลอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยความคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้น ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ
 6. ข้อผูกพัน (Commitments) คือ สิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาจะมีความผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น ๆ ข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม
 7. การบังคับ (Force) คือ ตัวที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำเกิดการตัดสินใจได้เร็วขึ้น
 8. โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่า สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยให้มีโอกาสเลือกกระทำ
 9. ความสามารถ (Ability) การที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ ได้ การตระหนักถึงความสามารถนี้ จะนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม
 10. การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคนอื่น ๆ เช่น เมื่อนักเรียนเลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครนั้น จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เป็นต้น
- กระบวนการตัดสินใจ
- กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้หลักเชิงเหตุผล เป็นลักษณะของการหาทางออกที่ดีที่สุดเป็นพื้นฐาน
- ชูชัย เทพสาร (2546, หน้า 11-13) กล่าวว่าขั้นตอนในการตัดสินใจโดยถือแนวพิจารณาการแก้ปัญหา (Problem solving approach) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาโดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้
1. ขั้นตอนแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Data collection) เนื่องจากว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นย่อมมีสาเหตุการเสาะหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา คือ การเสาะหาสิ่งที่เป็นสาเหตุนั้น เพื่อมาเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจจะต้องกระทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งในแง่ของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Collective) และในแง่การวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับการวิจัย

2. ขั้นตอนการกำหนดทางเลือก (Formulating alternative) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการตัดสินใจเป็นการพยายามจะครอบคลุมวิถีทางที่จะแก้ปัญหาได้ในหลาย ๆ วิธีต้องกำหนดให้ได้ ในรูปธรรมหลักข้อเท็จจริงหลัก (Main fact) เป็นอย่างไรบ้างและในทางปฏิบัติต้องสร้างฉาก (Scenario) ขึ้นมาก่อนว่าเรื่องนี้มีทางเลือกอะไรบ้างในทางเลือกนั้น ๆ มีข้อเท็จจริง รูปธรรมหลัก ๆ อะไรบ้าง

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (Analysis alternative) การวิเคราะห์ทางเลือกควรใช้ความเป็นจริงที่เป็นภาวะวิสัย (Objective analysis) พยายามหลีกเลี่ยงการนำค่าทั้งหลายมาเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์

4. ขั้นตอนการเปรียบเทียบค่าทางเลือก (Value comparison) ขั้นตอนนี้เป็นการเปรียบเทียบ โดยการนำค่ามาเกี่ยวข้อง นำมาเปรียบเทียบกับขั้นตอนอื่นที่ปลอดจากค่าแล้วมาพิจารณาทางเลือกอีกทีหนึ่ง

5. ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด (Choice alternative on the best set of alternative) ขั้นตอนนี้เป็นการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด

วุฒิชัย จ๋านงค์ (2524, หน้า 4-7) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem identification)

ในขั้นตอนแรกของการตัดสินใจนั้นเป็นเรื่องของการสร้างความแน่ใจ มั่นใจ โดยการค้นหาความเข้าใจกับปัญหาที่แท้จริง ที่เรากล่าวว่าเป็นเรื่องของการแยกแยะตัวปัญหาออกมาแน่ชัดหรือตัวปัญหาที่แน่นอน ที่แท้จริงนั้นก็เพราะเหตุว่ากระบวนการตัดสินใจจะเริ่มต้นตามขั้นตอน ตอนแรกเมื่อผู้ทำการตัดสินใจหรือผู้จัดการโดยทั่วไปมีความรู้สึกว่าได้เกิดปัญหาขึ้นมา นั่นก็คือ เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในผู้จัดการว่าได้มีปรากฏการณ์บางสิ่งบางอย่างมิได้เป็นไปตามที่คิด หมายถึงว่าได้มีตัวปัญหาทั่วไปแล้วซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะเรียกร่องความสนใจหรือ ความตั้งใจในอันที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้น แต่ความตั้งใจที่แท้จริงเป็นเรื่องของการวิเคราะห์ ซึ่งการตัดสินใจนั้นอยู่ทำการแยกแยะตัวปัญหาที่แท้จริงออกมาได้ นั่นเอง

2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น (Information search) ในขั้นตอนที่สองของขั้นตอนการตัดสินใจก็เป็นเรื่องของข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหา ซึ่งตรงกับกิจกรรมที่ Simon เสนอว่า เป็นกิจกรรมทางด้านหาปัญหา คือในปัญหาต่าง ๆ นั้นเราทราบแน่นอนว่าสิ่งที่เกิดปัญหาใด ๆ ขึ้นมาจำเป็นต้องมีสาเหตุ เพราะฉะนั้น การเสาะหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น ก็คือการเสาะหาสิ่งที่เป็นสาเหตุหรือสิ่งที่ก่อให้เกิดตัวปัญหานั้น ซึ่งอาจจะไม่ใช่สาเหตุโดยตรงก็เป็นได้ ความสามารถที่จะหาข่าวสารข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด หรือที่กล่าวหาว่าเป็นข่าวสารที่สมบูรณ์ (Complete information) นั้นอาจจะเป็นไปได้ แต่ในข้อเสนอในขั้นตอนการตัดสินใจประการที่สองนี้เป็นเรื่องของหาตัวข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุดที่จะมากได้ ทั้งนี้การเสาะหาตัวข่าวสารควรเป็นไปตามความคิดที่ว่าข่าวสารที่สรรหานั้นจำเป็นต้องมีความเกี่ยวข้องและ จำเป็นกับตัวปัญหา ตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา (Relevant, necessary and sufficient information) ซึ่งการเสาะแสวงหาที่ทำได้ในปัจจุบันอาจทำได้ละเอียด

ลึกซึ้งขึ้นด้วย ความช่วยเหลือของเครื่องจักรกลบางชนิดที่มีความรวดเร็วและสามารถที่จะดำเนินการ ข้อมูล เพื่อค้นหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ถูกต้องแน่นอนมากขึ้น

3. การประเมินค่าข่าวสาร (Evaluation of information) ในบรรดาข่าวสารที่เสาะแสวงหามา นั้น เราต้องยอมรับความจริงประการหนึ่ง มิได้ หมายความว่าข่าวสารทุกชนิดที่หามา นั้น เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาและมีคุณค่ากับตัวปัญหานั้น อย่างแท้จริงเสมอไป ทั้ง ๆ ที่ขณะทำการเสาะหา ก็ได้ตั้งใจเช่นกัน เพราะฉะนั้นก็จำเป็นต้องมีการประเมินค่าข่าวสารที่ได้มานั้นถูกต้องเหมาะสม เพียงพอตรงกับเวลาและสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ ซึ่งจะมีการเสาะหาข่าวสารเพิ่มเติมหลังจากการประเมินข่าวสารแล้วว่าไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร หรือจำเป็นต้องตัดข่าวสารบางอย่างออกไป ถ้าเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาที่จะทำการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจนั้น

4. การกำหนดทางเลือก (Listing of alternatives) ในขั้นนี้โดยทั่ว ๆ ไปจะเห็นว่าในขั้นที่สำคัญมากของการตัดสินใจ คือการกำหนดทางเลือกมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แต่เราได้กล่าวแล้วว่าในกระบวนการตัดสินใจตามขั้นตอนนั้นการกำหนดทางเลือกหรือเลือกทางเลือกใดนั้น เป็นการพยายามจะครอบคลุมวิถีทางที่แก้ปัญหาได้หลาย ๆ วิธี จริงอยู่ถ้าเรามีข่าวสารสมบูรณ์สำหรับปัญหาแต่ละเรื่อง เราอาจกำหนดทางเลือกได้เหมาะสมและครอบคลุมอย่างแท้จริงได้ แต่จำเป็นต้องยอมรับความจริงว่า ในบรรดาทางเลือกที่กำหนดออกมานั้นยังไม่สมบูรณ์ เพราะเหตุว่าข่าวสารที่ได้มานั้นไม่สมบูรณ์นั่นเองในการกำหนดทางเลือกหลาย ๆ ทางนั้นทางเลือกทุกทางอาจช่วยเราแก้ปัญหา แต่อาจจะมีผลสำคัญหรือจำเป็น ตลอดจนความเหมาะสมในหลาย ๆ ระดับด้วยกัน คือทางเลือกแต่ละทางอาจช่วยแก้ปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสมในระดับต่าง ๆ กัน เพราะฉะนั้นความจำเป็นอย่างหนึ่งก็คือการกำหนดทางเลือกที่มีลำดับความสำคัญของการแก้ปัญหา เพื่อที่จะสรุปในการที่จะเลือกขั้นต่อไป

5. การเลือกทางเลือก (Selection of alternative) เมื่อได้กำหนดทางเลือกต่าง ๆ ออกมาแล้ว พร้อมทั้งกำหนดลำดับความสำคัญและความเหมาะสมในการแก้ปัญหาแล้วขั้นต่อไปคือการเลือกทางเลือกที่จะปฏิบัติต่อไป (Selection of course of action) และขั้นนี้เองที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นการตัดสินใจอย่างแท้จริง ความจริงแล้วขั้นนี้ก็เป็นเพียงอีกขั้นหนึ่งที่อยู่ในขั้นตอนการตัดสินใจ ซึ่งยังไม่สามารถ ที่จะกล่าวได้ว่า สมบูรณ์ตามที่ตั้งใจ เพราะเหตุว่าจำเป็นต้องมีขั้นตอนอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งอย่างน้อยที่จะสร้างความสมบูรณ์ให้กับการตัดสินใจตามขั้นตอนเหล่านี้ได้

6. การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement of decision) เมื่อทางเลือกได้ถูกเลือกขึ้นมาแล้วก็เป็นการปฏิบัติตามผลของการตัดสินใจหรือ ทางเลือกนั้นเราจะทราบได้ ว่าการตัดสินใจนั้น ถูกต้องเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้นหมายถึงว่าสามารถที่จะแก้ปัญหาที่ ได้ แยกแยะออกมาได้ ตามขั้นตอนแรกได้ หรือไม่ซึ่งในหลายกรณีมีการสอดแทรกขั้นตอนออกมาว่า เมื่อเริ่มปฏิบัติการตามผลการตัดสินใจ แล้วจะมีวิธีการประเมินผลของการตัดสินใจได้ อย่างไรในการที่จะตรวจสอบดูว่าผลของการตัดสินใจที่ได้ปฏิบัติว่าเหมาะสมกับการแก้ปัญหาที่ต้องการแก้หรือไม่

ประชุม รอดประเสริฐ (2535, หน้า 253-256) กล่าวว่ากระบวนการตัดสินใจ (Decision making process) เป็นกระบวนการสร้างทางเลือก การดำเนินการใด ๆ ไว้หลายทาง แล้วพิจารณาตรวจสอบประเมินทางเลือกเหล่านั้น เพื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดทางเลือกเดียวเพื่อนำไปดำเนินงาน มีกระบวนการตัดสินใจ 5 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 การระบุปัญหา (Identify the problem) เป็นการชี้ชัดถึงปัญหาและการค้นหาสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นว่าเกิดจากอะไร ซึ่งทั้งปัญหาและสาเหตุของปัญหาเป็นสิ่งที่สะสมมา ตั้งแต่เวลาในอดีต

ขั้นที่ 2 การกำหนดทางเลือก (Develop alternatives) เป็นการค้นหรือกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ระบุไว้ โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ในแต่ละวิธีเหล่านั้นจากเวลาที่ต้องใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ที่ต้องนำมาสนับสนุนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การประเมินผลทางเลือก (Evaluate alternatives) เมื่อทางเลือกต่าง ๆ มีเกณฑ์ในการพิจารณาในการหาทางเลือกแล้ว จะต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบโดยบูรณาการเกณฑ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้วแสดงถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกให้ ปรากฏโดยเด่นชัด

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด (Choose and implement the best alternatives) เมื่อพิจารณาทางเลือกแต่ละทางเลือกแล้ว ผู้ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 การประเมินผลการตัดสินใจ (Evaluate the decision) เมื่อนำทางเลือกที่ดีที่สุดไปปฏิบัติแล้วจะต้องประเมินผลว่าการปฏิบัติตามทางเลือกนั้นเป็นอย่างไร ได้ผลตามที่คาดหมายไว้หรือไม่ และมีทางที่จะปรับแก้ไขอย่างไร และจะแก้ไขที่ส่วนใดของกระบวนการ

จากกระบวนการตัดสินใจ ผู้วิจัยสรุปได้ว่ากระบวนการตัดสินใจ เป็นกระบวนการคิด อย่างมีเหตุผล ในการเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม หรือพอใจ เพื่อที่จะได้นำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ หรือแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ทรัพยากรและบุคคล จากความหมายดังกล่าว จึงสามารถจำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของ

การตัดสินใจได้ 3 ประการ คือ

1. การตัดสินใจต้องมีทางเลือก และการเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น จะต้องมามากกว่าหนึ่งทางเลือก จึงต้องกระทำการตัดสินใจ ถ้ามีทางเลือกเดียวก็就不用การตัดสินใจ
2. การตัดสินใจจะต้องมีจุดหมาย หรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างที่ต้องการบรรลุผล และเราเองไม่แน่ใจว่า หากทางเลือกต่าง ๆ นั้น ทางเลือกใดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีกว่ากัน

3. การตัดสินใจเป็นเรื่องของกระบวนการการใช้ หลักของเหตุผล และความพอใจเป็นเกณฑ์ ในการประเมินทางเลือก หลักเกณฑ์ ที่นำมาใช้ในการประเมินทางเลือกที่สำคัญคือ ความสามารถของทางเลือกในการสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

จากกระบวนการตัดสินใจ ผู้วิจัยได้สรุปว่า กระบวนการตัดสินใจ เป็นกระบวนการคิด อย่างมีเหตุผล ในการเลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม หรือพอใจ เพื่อที่จะได้นำไปสู่การ ปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ หรือแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ทรัพยากรและบุคคล จากความหมายดังกล่าว จึงสามารถจำแนกองค์ประกอบที่สำคัญของการ ตัดสินใจได้ 3 ประการ คือ

1. การตัดสินใจต้องมีทางเลือก และการเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น จะต้องมามากกว่าหนึ่งทางเลือก จึงต้องกระทำการตัดสินใจ ถ้ามีทางเลือกเดียวก็就不用การตัดสินใจ
2. การตัดสินใจจะต้องมีจุดหมาย หรือวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างที่

ต้องการบรรลุผล และเราเองไม่แน่ใจว่า หนทางเลือกต่าง ๆ นั้น ทางเลือกใดที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ดีกว่ากัน

3. การตัดสินใจเป็นเรื่องของกระบวนการการใช้หลักของเหตุผล และความพอใจเป็นเกณฑ์ในการประเมินทางเลือก หลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินทางเลือกที่สำคัญ คือ ความสามารถของทางเลือกในการสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

การมีเหตุผลในการตัดสินใจ

วูตมิชย์ จ้านง (2522, หน้า 18-19) กล่าวว่า การมีเหตุผล (Rationality) ในการตัดสินใจสามารถพิจารณาได้หลายกรณี เช่น

1. การมีเหตุผลที่ควรจะเป็นจริง ๆ (Objectively rational) หมายถึง การตัดสินใจที่พยายามจะหาเหตุผลสูงสุดในค่านิยมที่มีอยู่ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

2. การมีเหตุผลในแง่ของแต่ละบุคคล (Subjectively) ใช้กับการตัดสินใจที่ได้รับผลสูงสุดเท่าที่ความรู้ความสามารถจะมีอยู่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การมีเหตุผลแบบนี้จะหละหลวมกว่าและเป็นไปในแง่ของนามธรรมมากกว่าแบบที่ 1

3. การมีเหตุผลในแง่ของการรู้ตัว หรือว่ามีสำนึกอยู่ (Consciously rational) ซึ่งใช้กับการตัดสินใจที่ต้องการปรับปรุงมรรค เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมาย โดยที่มีกระบวนการที่มีสำนึกอยู่ตลอดเวลา

4. การมีเหตุผลที่ได้ไตร่ตรองอย่างดีแล้ว (Deliberately rational) หมายถึงการปรับปรุงมรรควิธี เพื่อที่จะไปสู่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอันสุดท้าย โดยการที่มีการเสาะหากัน และกันในตัวเอง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

วรนิษฐา ชุ่มทองกลาง (2548, หน้า 9) ได้ อธิบายถึงทฤษฎีการตัดสินใจไว้ ดังนี้

1. ธรรมชาติของการตัดสินใจ มีความจำเป็นประการหนึ่งที่ว่าก่อนที่จะพิจารณาถึงเรื่อง การตัดสินใจนั้น ก็จะต้องทำความเข้าใจเบื้องต้นเสียก่อนว่าการตัดสินใจนั้นเราให้นิยามหรือ ความหมายประการใด โดยปกติการตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ ซึ่งจำกัดความที่สั้นง่ายและดูเหมือนว่าจะเข้าใจแต่จริง ๆ แล้วภายในกระบวนการเลือก ทางเลือกต่าง ๆ นั้นมีสิ่งเข้ามาเกี่ยวข้องบางประการ กระบวนการตัดสินใจเป็นเทคนิควิธีที่จะลดจำนวน ทางเลือกลงมาเหลือทางเลือกเดียว นั่นหมายถึง การเลือกทางใดทางหนึ่งขึ้นมานั่นเอง

2. เป้าหมายของการตัดสินใจ การตัดสินใจของบุคคลจะต้องมีเป้าหมายซึ่งอยู่ที่ สภาพการณ์อันพึงปรารถนาของผู้กระทำการตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะเหตุว่าในลักษณะของ การตัดสินใจนั้นผู้ทำการตัดสินใจจะมีความรู้สึกทางจิตบางอย่างเกิดขึ้นด้วย ดังนั้นการเลือก ทางเลือก ในการตัดสินใจก็คือ การเลือกทางเลือกในการสร้างความพึงพอใจให้กับตนเองมากที่สุด เพราะฉะนั้น อาจกล่าวสรุปได้ ว่าแท้จริงแล้วเป้าหมายของการตัดสินใจจึงเป็นการเสาะแสวงหา สถานการณ์อันพึง ปรารถนา หมายถึงการที่จะได้เลือกทางเลือกในการสร้างความพึงพอใจให้กับตนเองมากที่สุด พฤติกรรมทั่วไปในการตัดสินใจของมนุษย์ โดยปกติแล้วเราพอที่จะพิจารณากำหนดพฤติกรรมของ มนุษย์ได้ในสิ่งที่บุคคลนั้นเกี่ยวข้องกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมซึ่งมีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. นิสัย หมายถึง ปฏิกริยาโต้ตอบที่ถูกกำหนดไว้ โดยการกำหนดเงื่อนไขไว้ แล้วเป็นไปอย่างค่อนข้างอัตโนมัติ และมองการปฏิบัติการประจำวันเป็นการประพฤติปฏิบัติที่เป็นไปตามประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วเกิดผลดีพอสมควร

2. การแก้ปัญหา ลักษณะของการตัดสินใจในระดับ 2 นี้คือ การประเมินสิ่งใหม่หรือ ปัญหาใหม่ ๆ ในสถานการณ์ใหม่ ๆ โดยพยายามที่จะใช้เทคนิควิธี ตลอดจนกลวิธีต่าง ๆ ที่ใช้มาแล้วและประสบความสำเร็จแล้วมาแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ เหล่านี้หลังจากแก้ไขปัญหานั้นได้แล้วจะ สะสมเป็นพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นหรือเกิดนิสัยใหม่ขึ้นมาตนเอง

3. การสร้างสรรค์ เป็นการตัดสินใจในระดับที่ 3 ซึ่งเป็นลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์แปลกใหม่และไม่สามารถนำประสบการณ์หรือวิธีต่าง ๆ ที่เคยประสบมาแล้วมาช่วยได้มากนักโดยจำเป็นต้องทดลองแล้วประสบความสำเร็จจะเป็นรูปแบบใหม่ในที่สุด

สรุปได้ว่าการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อจำเป็นต้องทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริโภคและกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค ซึ่งหมายถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษา การตัดสินใจเป็นหัวใจของการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมีความเกี่ยวข้องกับทุก ๆ เรื่อง ทุก ๆ กรณี การตัดสินใจเป็นส่วนสำคัญของนักศึกษาไม่สามารถ หลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจล้วนแต่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ทั้งสิ้นผลลัพธ์ของการตัดสินใจที่เกิดขึ้นนั้นไม่ว่าจะเป็นความล้มเหลวหรือนำ มาซึ่งความสำเร็จ ย่อมมีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยและนักศึกษาจำนวนมาก

ทฤษฎีการตัดสินใจของคาร์คฮัฟฟ์

คาร์คฮัฟฟ์ (Carkhuff, 1973, p. 34) กล่าวว่า การตัดสินใจ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดปัญหาผู้ให้คำปรึกษาสำรวจปัญหาและพยายามเข้าใจปัญหาในลักษณะผู้ให้คำปรึกษาคาร์คฮัฟฟ์ เชื่อว่าการบรรลุเป้าหมายในการให้คำปรึกษาคือ ต้องมีความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้รับคำปรึกษา

2. แยกย่อยปัญหารวบรวมการกระทำและค่านิยมต่าง ๆ และแปรค่านิยมให้เป็นความต้องการว่าหมายความว่าอย่างไร

3. พิจารณาการกระทำตรวจสอบค่านิยมและเลือกตัวเลือกว่า ตัวเลือกใดให้ความพอใจสูงสุด ผู้ให้คำปรึกษาอาจช่วยบอกค่านิยมและการกระทำในสิ่งที่ผู้รับคำปรึกษาไม่รู้

4. ช่วยตัดสินใจเลือกการกระทำ และการเลือกด้วยการใช้ ตารางการตัดสินใจ มีการใช้เครื่องหมายทางพีชคณิต คุณน้ำหนักค่านิยมกับตัวเลือกแต่ละตัว รวมผลแต่ละตัวเลือกตัวที่ได้คะแนนมากที่สุดคือตัวที่ควรเลือก

แนวความคิดของคาร์คฮัฟฟ์ แสดงถึงการตัดสินใจ 4 ขั้นตอนคือ กำหนดปัญหาแยกย่อยปัญหา พิจารณาการกระทำ และการตัดสินใจ รูปแบบนี้ช่วยให้ สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้น ช่วยพิจารณาตัวเลือกปัญหา รู้แนวทางเลือกอย่างมีเหตุผล

ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม

รีเดอร์ (Reeder, 1971, pp. 1-7) ได้อธิบายการกระทำทางสังคมว่า ประกอบไปด้วยกลุ่มปัจจัยหลายประการ มิได้จำกัดอยู่เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง เหตุผลในการกระทำของมนุษย์ที่รีเดอร์กล่าวไว้คือ ปัจจัยดึงดูดให้เกิดการกระทำ เช่น

1. เป้าประสงค์
2. ความเชื่อที่สืบทอดกันมา
3. ค่านิยมร่วม
4. นิสัยและขนบธรรมเนียมประเพณี

ปัจจัยหลักให้เกิดการกระทำ เช่น

1. โอกาส
2. ความสามารถ
3. การสนับสนุน

รีเดอร์ (Reeder, 1971, pp. 1-7) ได้ให้คำอธิบายถึงปัจจัยหรือสาเหตุที่มีผลต่อการกระทำทางสังคม ดังนี้

1. บุคคลหรือองค์การจะตัดสินใจหรือแสดงการกระทำพื้นฐานของกลุ่มเหตุผล ซึ่งผู้ตัดสินใจเอง ได้คิดว่ามันสอดคล้องหรือตรงกับปัญหาและสถานการณ์นั้น ๆ
 2. เหตุผลบางประการอาจสนับสนุนการตัดสินใจและเหตุผลบางประการอาจต่อต้านการตัดสินใจ
 3. เหตุผลนั้นผู้ตัดสินใจได้ให้น้ำหนักที่แตกต่างกันในการคัดเลือกเหตุผลหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
 4. อาจมีเหตุผลสองหรือสามประการ หรืออาจไม่มีเลยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำ
 5. กลุ่มของปัจจัยหรือเหตุผลที่มีอิทธิพลต่อการกระทำทางสังคมนั้นย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงได้
 6. ผู้กระทำ หรือผู้ตัดสินใจอาจเลือกทางใดทางหนึ่งซึ่งแตกต่างออกไปในแต่ละบุคคล
 7. เหตุผลที่บุคคลตัดสินใจกระทำสามารถที่มองเห็นได้จากทางที่เขาเลือกแล้ว
- จากแนวคิดทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมที่อธิบายการกระทำของบุคคลว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่นักเรียน นักศึกษาตัดสินใจ ก็นับเป็นการกระทำทางสังคมอย่างหนึ่ง เพราะเป็นตัวส่งเสริมให้สังคมมีคนที่มีความรู้ มีการศึกษาเพิ่มขึ้นนักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็น ผู้ตัดสินใจก็จะมีปัจจัยที่สนับสนุนในการตัดสินใจตามที่ได้กล่าวข้างต้นปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งหรือหลายปัจจัย

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

มาสโลว์ได้คิดค้นทฤษฎีการจูงใจขึ้น โดยแบ่งแรงจูงใจตามลำดับความเข้มข้นแห่งความต้องการเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Maslow, 1970)

1. ความต้องการทางสรีระระดับพื้นฐาน (Basic physiological needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานของร่างกายเพื่อความอยู่รอดของชีวิตอันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค อากาศ เป็นต้น ดังนี้เพื่อที่จะได้รับการตอบสนองความต้องการดังกล่าวมนุษย์จึงต้องทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยที่จะมาบำบัดความต้องการของตน

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and security needs) เมื่อความต้องการทางร่างกายได้รับการบำบัดแล้ว ความต้องการของคนก็ไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่นั้นสุขภาพที่ดีความปลอดภัย

จากภัยอันตราย ตลอดจนความมั่นคงในการประกอบอาชีพหรือหน้าที่การงาน ก็เป็นสิ่งที่มนุษย์ปรารถนา ซึ่งคนเราย่อมมีความต้องการตรงกันในเรื่องนี้เสมอโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

3. ความต้องการเข้าสังคมและมีพวกพ้อง เมื่อความต้องการสองขั้นที่กล่าวมาแล้วได้รับการตอบสนองบุคคลจะมีความต้องการทางสังคม คือ การมีเพื่อนฝูงและต้องการให้เป็นที่ยอมรับ ต้องการความรักความปรารถนาดี ต้องการที่จะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม หรือสังคม ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะทำให้สมาชิกของกลุ่มหรือสังคมมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน อันจะช่วยให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความต้องการมีศักดิ์ศรีและมีสถานภาพ (Needs for self – esteem and status) ความต้องการขั้นนี้ คือ ความต้องการที่จะให้คนอื่นยอมรับนับถือ มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีศักดิ์ศรี มีความภาคภูมิใจและมีสถานภาพในสังคม มีความนับถือตัวเอง เป็นลักษณะที่เรียกว่า Ego Needs บุคคลที่มีความต้องการหรือมีแรงจูงใจประเภทนี้มักจะพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคนอื่น

5. ความต้องการมีสัจการแห่งตนหรือทำให้ชีวิตมีความหมาย (Needs for self realization and fulfillment) ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการขั้นสูงสุดซึ่งบางครั้งเรียกว่า Self – actualization ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการที่บุคคลตระหนักถึงศักยภาพแห่งตน จากการใช้โอกาสพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอและมีโอกาสที่จะสร้างสรรค์ความคิดความอ่านให้กว้างขวางออกไป ซึ่งความต้องการในขั้นนี้ส่วนใหญ่เป็นความต้องการด้านอุดมคติ (Ideal needs)

ความต้องการ 5 ประการ ข้างต้นของมาสโลว์นี้ เรียงลำดับตามความสำคัญหรือความจำเป็นมากที่สุดไปยั้งน้อยที่สุด โดยมีความต้องการทางกายซึ่งเป็นความต้องการส่วนบุคคลของมนุษย์ทุกคนเป็นพื้นฐานขั้นแรก ความต้องการ 5 ขั้นนี้จะเป็นอิสระต่อกัน และมีความต่อเนื่องเหลื่อมล้ำกันอยู่ กล่าวคือ ความต้องการระดับถัดมาอาจเกิดขึ้นก่อนที่ความต้องการขั้นต้นจะได้รับการตอบสนองให้ เสร็จสิ้นสมบูรณ์ก็ได้ และบางคนอาจให้ความสำคัญกับความต้องการสลับขั้นก็ได้ อย่างไรก็ตามโดยปกติแล้วคนทั่วไปจะมีความต้องการขั้นต้นก่อน เมื่อได้รับการสนองตอบแล้วจึงเกิดความต้องการขั้นถัดไป และไม่จำเป็นว่าทุกคนจะมีความต้องการครบทั้ง 5 ขั้น แต่ความต้องการทั้งหมดเหล่านี้จะมีอยู่ ตลอดชีวิตของบุคคล ดังนั้นความต้องการของมนุษย์ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรม โน้มไปทางที่จะบำบัดความต้องการเหล่านี้อยู่เสมอ

ความหมายและประเภทของแรงจูงใจตามที่ได้กล่าวมา สรุปได้ว่า แรงจูงใจเป็นแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่คนต้องการอย่างมีทิศทางและแบ่งแรงจูงใจเป็น 4 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจของร่างกาย (Physiological motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดความต้องการของร่างกายเป็นสำคัญ เช่น ความหิว ความกระหาย หรือเมื่อร่างกายขาดอาหารไปก็จะเป็นผลให้คนแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกเพื่อบรรเทาความต้องการนั้น

2. แรงจูงใจส่วนบุคคล (Personal motives) เป็นแรงจูงใจที่ต่อมาจากแรงจูงใจทางร่างกาย ที่พัฒนาขึ้นมาภายในตัวซึ่งแต่ละบุคคลแตกต่างกันออกไป เช่น การแสดงออกของคนแต่ละคน อาจจะเป็นการสะสมรูปถ่าย การวางตัวแสดงกิริยาท่าทางต่าง ๆ ออกมาตามลักษณะของความ

สนใจ ของตนเอง หรือเป็นความตั้งใจของตนเองเป็นพิเศษโดยไม่มีผลตอบแทนหรือเจตนาอย่างอื่น เคลือบแฝง

3. แรงจูงใจทางสังคม (Social motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้เพิ่มเติม ภายหลัง สืบต่อจากแรงจูงใจส่วนบุคคล เพราะมนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม จึงทำให้เกิดแรงจูงใจ ขึ้น เช่น ต้องการความร่ำรวย ความปลอดภัย ต้องการฐานะทางสังคมก็จะทำให้คนแสดงพฤติกรรม ต่าง ๆ ออกมาได้

4. แรงจูงใจเพื่อความสมหวังแห่งชีวิต (Self – actualization motives) ซึ่งเกิดขึ้นในตัว บุคคล เพื่อสนองตอบความต้องการทางอารมณ์ของตนเองและเพื่อการดำรงตนเองอยู่ในสังคมด้วยความราบรื่นและพอใจในตนเองพร้อมกันไปด้วย

แรงจูงใจที่มีบทบาทสำคัญกับการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมาจากแรงจูงใจทางสังคม เป็นสำคัญ ทั้งนี้บุคคลย่อมต้องการฐานะทางสังคมที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม อันเป็นพื้นฐานเดิมของนักเรียนก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกเข้าศึกษาต่อของนักเรียนเช่นกัน

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อ

ความหมายของการตัดสินใจศึกษาต่อ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการตัดสินใจศึกษาต่อไว้ ดังนี้

ศิริวรรณ สุวินท์ (2548, หน้า 6) กล่าวว่า การตัดสินใจศึกษาต่อ หมายถึง การคิดพิจารณา ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล นักศึกษาสามารถตัดสินใจเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง โดย พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและข้อมูลทางการศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

สิงโต เพ็ชรไพโรจน์ (2548, หน้า 6) กล่าวว่า การตัดสินใจศึกษาต่อ หมายถึง การเลือก ที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะจากบางบรรดาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่โดยการคิดไตร่ตรอง และประเมินทางเลือกที่ตรงกับความรู้สึกของผู้ที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การตัดสินใจศึกษาต่อคือ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ใน สถาบันการศึกษาสถาบันใดสถาบันหนึ่งหรือสาขาใดสาขาหนึ่ง โดยอยู่บนพื้นฐานของการคิด พิจารณา ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินใจเลือกได้ตรงตามกับความต้องการของตนเอง มากที่สุด ในปัจจุบันสังคมให้คุณค่าแก่ความรู้ไว้สูงพอสมควร กล่าวคือ บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าบุคคล ทั่วไปมักถูกมองว่ากลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นชนชั้นปัญญาชนเป็นมันสมองของสังคม ในการนำเรื่องต่าง ๆ ขณะเดียวกันความรู้กลับได้รับการนำมาใช้อย่างผิด ๆ โดยมีได้ตระหนักว่าความรู้นั้นไม่ใช่ปัญญา คนที่ มีความรู้อาจไม่มีปัญญาก็ได้ ฉะนั้นการจะพัฒนาศักยภาพของบุคคล จึงอาจวัดกันได้ที่ความเป็นผู้ได้ ฝึกฝนอบรมวิชาการความรู้ และประสบการณ์โดยการศึกษาในระดับสูงยิ่ง ๆ ขึ้น และต้องนำวิชาการ ความรู้ที่ได้เล่าเรียนมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติอีกด้วย

จิราภรณ์ ไหวติ (2542, หน้า 28-29) ได้ให้ แนวคิดว่าการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทได้ มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษาระดับต้น ๆ ในประเทศไทยได้ขยายตัวมาก ขึ้น โดยเฉพาะการขยายการศึกษาในระดับปริญญาตรี และในปัจจุบันนี้มีอาจารย์ ที่จบการศึกษาทั้ง ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้มีศักยภาพในการเปิดสอน ใน ระดับปริญญาโทได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อที่สำคัญอีกก็คือ ค่านิยมใน

ปริญญา การได้รับปริญญาชั้นสูงจะมีประโยชน์ในการทำงาน ลักษณะการทำงานหลาย อย่างในประเทศไทยขึ้นอยู่กับปริญญาไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถ ส่วนใหญ่แล้วคนที่มีความรู้สูงเท่านั้นที่จะสามารถเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูง ๆ ในบางตำแหน่งได้ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ เช่น เรียนจบปริญญาตรีแล้วยังหางานทำ ไม่ได้จึงเรียนต่อระดับปริญญาโท เพื่อชะลอการว่างงาน การเรียนปริญญาโทเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนปริญญาโทหลังเลิกงาน จึงมีผู้ที่ต้องการจะศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติมศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2542, หน้า 15) ได้กล่าวสรุปประเด็นของค่านิยมความคิดทางการศึกษาต่อไว้ ดังนี้

1. เรียนเพื่อลดการแข่งขันในการประกอบอาชีพ
2. เรียนเพราะต้องการเลื่อนตำแหน่ง
3. เรียนเพื่อสร้างสายสัมพันธ์
4. เรียนเพื่อความมีหน้ามีตาในสังคม
5. เรียนเพราะนิยมมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ
6. เรียนเพราะเห็นว่าจบกันง่าย
7. เรียนเพราะพ่อแม่คาดหวัง
8. เรียนเพราะเป็นแฟชั่น
9. เรียนเพื่อหลีกเลี่ยงการทำงาน
10. เรียนเพราะต้องการเปลี่ยนสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้สรุปว่า การศึกษาต่อเป็นการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป เพื่อมุ่งศึกษาในแต่ละสาขาวิชา อย่างลึกซึ้งเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง ให้มีความสามารถในการนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้ผู้ที่จบการศึกษาในระดับสูงยังเป็นที่ยอมรับของสังคมแล้ว ยังส่งผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาและการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

แนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะกล่อมเกลาจิตใจมนุษย์ เพื่อให้สามารถอยู่กับเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ ของตนได้อย่างมีความสุขและเป็นกระบวนการที่จะถ่ายทอดทางสังคมแก่คนในชาติ ในปัจจุบันมีความเชื่อว่าถ้ามนุษย์มีการเรียนตั้งแต่เกิดจนตาย หรือเป็นกระบวนการศึกษาที่ต่อเนื่องกันไป โดยปราศจากการหยุดนิ่ง เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน ก็จะสามารถพัฒนาศักยภาพในตัวผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การศึกษามีบทบาทสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก ทำหน้าที่อนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรม ของสังคมให้ไปสู่อนุชนรุ่นหลัง และประการที่สอง การศึกษาทำหน้าที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยภาระหน้าที่เช่นนี้ การศึกษาจะช่วยควบคุมการเปลี่ยนแปลง สังคมให้เป็นไปในทิศทางที่พึงปรารถนา ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในแง่ของการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งถ้าหากพิจารณาการศึกษาเป็นการลงทุน การศึกษาจะเป็นปัจจัย

เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ดังนั้นการประกันความสูญเสียเปล่าของ การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน องค์การจะต้องกำหนดนโยบาย จุดหมาย และวิธีการที่ดี (ประพนธ์ ลิ้มธรรมมหิศร, 2545, หน้า 6) การศึกษาต่อเนื่อง คือ การขยายโอกาสสำหรับการอ่าน การศึกษา การฝึกฝน แก่เยาวชน และผู้ใหญ่ที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาในโรงเรียนภาคปกติได้มีโอกาสเรียนจบหลักสูตร

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง ความเชื่อที่เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งได้แก่การเรียนการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อรับปริญญาโทหรือปริญญาตรี การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่เป็บัณฑิตแล้วได้เข้ารับการศึกษาคือในระดับที่สูงกว่า เพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณวุฒิ และศักยภาพทางวิชาการของตนเอง ลักษณะสำคัญหรือเป้าหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อต้องการให้บัณฑิต มีความเป็นนักวิชาการ และนักวิชาชีพสูง ฉะนั้นการจัดการระดับนี้จึงมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด

การศึกษาในระดับปริญญาโท ได้เติบโตขึ้นมากในระยะหลังนี้ เกิดความหลากหลายในลักษณะต่าง ๆ ทั้งหลักสูตรปกติ หลักสูตรนอกเวลาราชการ มีการจัดการเรียนการสอนหลายรูปแบบ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาในหลายลักษณะ เกณฑ์กลางกำหนดโดยบัณฑิตวิทยาลัยส่วน การดำเนินการยังมีความเหลื่อมล้ำอยู่ระหว่างความรับผิดชอบของคณะวิชาโดยตรงกับบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนการประสานสัมพันธ์ต่อเนื่องของการศึกษาระดับปริญญาตรีกับปริญญาโท การจัดการศึกษาระดับปริญญาโท เป็นการเพิ่มปริมาณขององค์ความรู้ เนื่องจาก ระยะเวลา 4 ปี ของการศึกษาระดับปริญญาตรีนั้น ไม่เพียงพอที่ครอบคลุมความรู้ให้กว้างขวาง และลึกพอได้ แต่เหตุผลนี้ยังมีข้อโต้แย้ง เพราะบางหลักสูตรในระดับปริญญาตรีได้เพิ่มเวลาขึ้นเป็น 5 หรือ 6 ปี ก็มี และในบางกรณีมีผู้ศึกษาได้ปริญญาตรีสองปริญญา เนื่องจากเป็นวิชาที่แยกจากกัน แม้จะมีส่วนเชื่อมกันอยู่บ้าง เช่น แพทย์ศาสตร์กับนิติศาสตร์ จึงน่าจะคิดว่าปริญญาโท หมายความว่าอย่างไร ในทางวิชาการมีข้อบ่งชี้ชัดเจนว่า ความแตกต่างจากปริญญาตรีไม่ใช่เชิงปริมาณแต่เป็นเชิงคุณภาพ โดยปริญญาโทเน้นความสามารถในการรู้เท่าทันความรู้ สามารถแยกสิ่งที่น่าเชื่อ ออกจากสิ่งที่ไม่น่าเชื่อ รู้ว่าข้อความรู้ใหม่ใดมีเหตุผลและข้อมูลสนับสนุนเพียงพอภายในขอบเขต ใด ในการที่จะมีความสามารถดังกล่าวนี้ ได้ต้องรู้กระบวนการวิจัยซึ่งเป็นวิธีการที่ได้มา ซึ่งความรู้ใหม่ต้องสามารถเห็นจุดอ่อน เช่น อคติและปัจจัยรบกวนต่าง ๆ ในการวิจัยได้ การศึกษาจึงเน้นการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นการศึกษาวิธีการวิจัยในสาขาวิชานั้น ๆ (ประพนธ์ ลิ้มธรรมมหิศร, 2545, หน้า 9)

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา

คำว่า เศรษฐศาสตร์ เป็นคำที่แตกแขนงออกได้เป็นหลายสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์การศึกษา (Economic of education) จึงเป็นเพียงสาขาวิชาหนึ่งของเศรษฐศาสตร์ ในสมัยก่อนเชื่อกันว่า เศรษฐศาสตร์ แบ่งเป็นแขนงใหญ่ 4 แขนง คือ ผลิตรกรรม (Production) บริโภคกรรม (Consumption) ปริวรรตกรรม (Circulation) และวิภาคกรรม (Distribution) เรื่องของการศึกษาจึงถูกกล่าวถึงเพียงเล็กน้อยในแขนงวิชาเหล่านี้ เศรษฐศาสตร์การศึกษา จึงมีบทบาทน้อย และไม่ค่อยคุ้นเคย เพราะเรื่องของการศึกษาแฝงอยู่ในวิชาอื่นนั่นเอง

จนเมื่อหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงได้เห็น ความสำคัญ และแยกออกเป็นอีกวิชาหนึ่งต่างหากตามการพัฒนาการศึกษาที่ขยายกว้างออกทาง วิชาการที่มีสาขาความเชี่ยวชาญมาก (Specialized fields) (อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณี ฉัตราคม, 2530, หน้า 10-11)

เศรษฐศาสตร์การศึกษามีทฤษฎีแกนหลักเบื้องหลังคือ แนวคิดเรื่องการลงทุนในมนุษย์ (Human investment) หรือที่รู้จักกันในนามของทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human capital theory) ทั้งเศรษฐศาสตร์การศึกษาและแนวคิดทุนมนุษย์ ดังกล่าว มีส่วนเป็นอันมากในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสาขาดั้งเดิมหลายสาขาในเศรษฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์การศึกษาเองก็ได้ถือกำเนิดขึ้นในฐานะสาขาหนึ่งของเศรษฐศาสตร์อย่างเต็มตัว ตั้งแต่ทศวรรษของ พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา (สุณีฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์, 2537, หน้า 1-4)

1. ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human capital theory)

สุณี ฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์ (2537) ได้อธิบายว่า ทฤษฎีทุนมนุษย์ เริ่มเป็นที่ยอมรับจากนักเศรษฐศาสตร์เมื่อประมาณ 3 ทศวรรษที่ผ่านมาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การยอมรับดังกล่าวถือได้ว่าเป็นพัฒนาการก้าวสำคัญของแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากทำให้มีการขยายจุดเน้นของตัวกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้ก้าวขึ้นจากเดิม ซึ่งแต่เดิมเน้นแต่บทบาทของกองทุนกายภาพ (Meter capital) มาเป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของคนมากขึ้น โดยถือว่าคุณภาพ ความรู้ ความสามารถของคน เป็นทุนชนิดหนึ่งที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ เรียกว่าทุนมนุษย์ (Human capital) นั่นเอง

1.1 ข้อสมมติของทฤษฎีทุนมนุษย์การอธิบายให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของทุนมนุษย์ตลอดจนแนวทางการใช้จ่ายหรือลงทุนเพื่อสะสมทุนมนุษย์ ในทฤษฎีทุนมนุษย์นั้นวางอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.1.1 ปัจเจกชนเป็น “มนุษย์เศรษฐกิจ” (Economic man) กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีเหตุผลในลักษณะของการแสวงหาผลประโยชน์สูงสุดจากการใช้ จ่าย

1.1.2 ความชำนาญและความรู้ (Skills and knowledge) ของมนุษย์เป็นทุนประเภทหนึ่ง ซึ่งจะอยู่ภายใต้ตัวของมนุษย์ผู้เป็นเจ้าของทุนนั่นเอง เรียกว่า ทุนมนุษย์

1.1.3 โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปัจเจกชนสามารถเลือกใช้จ่ายไปหรือลงทุนไปเพื่อสะสมทุนมนุษย์ นั้นจะมีลักษณะแข่งขันกันกล่าวคือ เป็นโครงการที่เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียมกันให้ แก่ทุกคนที่ต้องการ สามารถเลือกใช้จ่ายได้

1.1.4 กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เมื่อปัจเจกชนเลือกใช้จ่ายไปแล้ว จะมีบทบาทหลัก ในการช่วยส่งเสริม ความรู้ ความชำนาญ อันมีผลเพิ่มหรือดำรงไว้ซึ่งผลิตภาพ (Productivity) ในอนาคตของผู้ลงทุน

1.1.5 ตลาดแรงงานมีลักษณะแข่งขัน (Competitive) หมายความว่า ค่าจ้างหรือเงินเดือนที่ปัจเจกชนได้รับจะเป็นเครื่องสะท้อนถึงระดับผลิตภาพของเขา นั่นคือ

$$w = MP$$

เมื่อ w คือ อัตราค่าจ้างที่แท้จริง

MP คือ ผลิตภาพหน่วยสุดท้ายของแรงงาน (Marginal product)

นอกจากนี้ตลาดแรงงานในทฤษฎีทุนมนุษย์ยังมีลักษณะต่อเนื่อง (Continuous) หมายความว่า แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายเข้าออก หรือเปลี่ยนแปลงไปสู่ระดับ และอาชีพในตลาดได้อย่างเสรี โดยเป็นไปตามผลิตภาพที่เปลี่ยนไป ดังนั้นเมื่องานลงทุนเพื่อสะสมทุนมนุษย์ของเขาเพิ่มขึ้น เขาจะมีโอกาสได้รายได้เพิ่มขึ้นตามผลิตภาพที่เพิ่มขึ้น

1.2 เนื้อหาของทฤษฎีทุนมนุษย์จากข้อสมมติต่าง ๆ ข้างต้น ผู้สนับสนุนทฤษฎีทุนมนุษย์ได้ เสนอว่า “ปัจเจกชนจะเลือกใช้จ่ายเพื่อปรับปรุงตนเอง (สะสมทุนมนุษย์) ในหลาย ๆ ด้าน การใช้จ่ายนี้มีใช้เพื่อประโยชน์ปัจจุบันแต่เพื่อผลได้ ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินที่จะเพิ่มพูนขึ้นในอนาคต” ดังนั้นการใช้จ่ายดังกล่าวจึงเป็นการใช้จ่ายเพื่อการลงทุน

สำหรับชนิดหลักของกิจกรรมหลัก ๆ ที่ปัจเจกชนสามารถใช้จ่ายไปเพื่อสะสมทุนมนุษย์ของคนนั้นประกอบด้วย

1.2.1 การศึกษา (Education)

1.2.2 การฝึกอบรมในระหว่างทำงาน (On the job training)

1.2.3 การรักษาสุขภาพอนามัย (Health care)

1.2.4 การแสวงหางานทำ (Job search)

1.2.5 การหาข้อมูลตลาดแรงงาน (Information retrieval)

1.2.6 การย้ายถิ่น (Migration)

ดังนั้น ปัจเจกชนอาจเลือกใช้จ่ายเพื่อซื้อบริการทางการแพทย์และพยาบาล และ/ หรือเพื่อรับการศึกษาเพิ่มเติม เขาอาจยอมใช้เวลาไปในการแสวงหางาน ซึ่งให้ค่าตอบแทนที่ดีที่สุด แทนที่จะยอมรับงานแรกที่ได้โดยไม่คำนึงถึงข้อได้เปรียบเสียเปรียบใด ๆ เลย เขาอาจใช้เพื่อซื้อข้อมูล (แหล่งข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ ชื่อวิทยุเพื่อฟังข่าวสาร เป็นต้น) เกี่ยวกับการจ้างงานหรืออาจโยกย้ายถิ่นเพื่อให้มีโอกาสได้งานทำมากขึ้น และอาจเลือกงานที่จ่ายค่าจ้างต่ำแต่มีลูกทางที่จะได้ ศึกษาหรืออบรมให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป แทนที่จะรับงานที่อาจจ่ายค่าจ้างสูงหน่อยแต่อนาคตตัน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ของปัจเจกชนเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่สูงขึ้นของตนเองในอนาคตทั้งสิ้น

ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในแง่ของการได้ รายได้ เพิ่มขึ้น (ผลได้ที่เป็นตัวเงินและมองเห็น) รู้สึกมีเกียรติยศ และศักดิ์ศรี มีสุขภาพแข็งแรงอันนำมาซึ่งการมีประสิทธิภาพในการทำงานสูง ได้งาน ซึ่งมีสวัสดิการดี มีโอกาสก้าวหน้าสูง (ผลได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน) อนึ่งในบรรดาโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้มีการใช้จ่ายบางอย่างที่รัฐบาลหรือ สังคมสามารถสนับสนุนได้โดยเป็นผู้ลงทุน เพื่อจัดบริการเหล่านั้นขึ้นมา เช่น การศึกษาสาธารณสุข บริการด้านข่าวสารตลาดแรงงาน เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลของ

ประเทศต่าง ๆ ได้ดำเนินการอยู่แล้ว เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่รัฐบาลสมควรรับภาระในการลงทุนเพื่อกิจกรรม เหล่านั้นคือ ผลภายนอก (Externalities) เป็นผลที่เกิดขึ้น จากเนื้อหาสาระของทฤษฎีทุนมนุษย์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของ ตัวทฤษฎี มีอยู่ 3 ประการ คือ

1. การลงทุนในมนุษย์
2. ผลผลิตภาพ
3. ผลตอบแทนจากการลงทุน

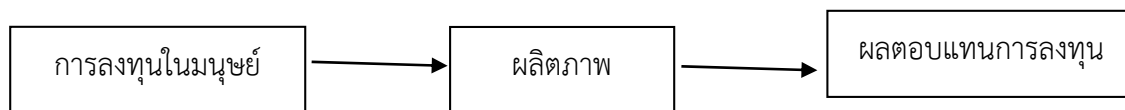
องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้มีความสัมพันธ์กันและสามารถเขียนเป็นภาพประกอบได้ ดังนี้

ภาพที่ 2-1 ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่สำคัญของทฤษฎีทุน
(สุณิฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์, 2537)

จากภาพประกอบข้างต้น จะเห็นได้ว่าการที่ปัจเจกชนใช้จ่ายเพื่อปรับปรุงตนเองหรือ การรักษาสุขภาพอนามัย เป็นต้น จะมีผลทำให้ผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์สูงขึ้น ดังนั้นในกรณีการศึกษาจึงเท่ากับว่าการศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมความชำนาญทางเทคนิคแก่ผู้ศึกษาด้วย และจากสภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้บุคคลเหล่านั้นได้รับรายได้สูงขึ้นในตลาดแรงงาน ไม่ว่าจะเป็กรณีที่เพิ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่หรือเขาอยู่ในตลาดแรงงานอยู่แล้ว สำหรับในกรณีหลังเท่ากับว่า กิจกรรมเหล่านั้นทำให้เขาเลื่อนสภาพในตลาดแรงงานขึ้นมาได้ นั่นเอง

อนึ่ง องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้จะมีความสัมพันธ์กันดังภาพประกอบ ได้อีกนัยหนึ่ง ลูกศร 1 และลูกศร 2 จะเป็นไปได้ก็เนื่องจากมีข้อสมมติต่าง ๆ ดังกล่าวไว้กำกับอยู่ดังปรากฏในภาพประกอบ

โครงการที่จะช่วยสะสมทุนมนุษย์

- การศึกษาอบรมในสถาบัน
- การฝึกอบรมระหว่างทำงาน
- การรักษาสุขภาพอนามัย
- การแสวงหางาน
- การหาข้อมูลตลาดแรงงาน
- การย้ายถิ่น

ข้อสมมติเบื้องหลัง 1

- โครงการต่าง ๆ มีลักษณะแข่งขันกัน
- โครงการต่าง ๆ มีหน้าที่ช่วยเพิ่มหรือดำรงไว้ซึ่งผลิตภาพ

ข้อสมมติเบื้องหลัง 2

- ตลาดแรงงานมีลักษณะแข่งขัน
- ตลาดแรงงานมีลักษณะต่อเนื่อง

ภาพที่ 2-2 ความสัมพันธ์องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในทฤษฎีมนุษย์และข้อสมมติเบื้องหลัง (สุณี ฉัตราคม และเสาวณี เกียรติ, 2537)

จากแนวความคิดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษา สามารถสรุปได้ว่า เศรษฐศาสตร์การศึกษา (Economic of education) เกิดขึ้นจากปัจจัยแรงงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐศาสตร์การศึกษา เป็นการศึกษาถึงทางเลือกในการจัดสรรทรัพยากรไปใช้ในกิจกรรมทางการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาของปัจเจกชนและสังคม อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวทางการวางแผนและการบริหารหลักสูตร

ในการวางแผนเพื่อบริหารหลักสูตรอุดมศึกษา เบอร์กวิส (Bergquist, 1981) ได้นำเสนอตัวแปรรวม 6 ด้าน เพื่อช่วยให้สถาบันอุดมศึกษา สามารถวางแผนบริหารหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวแปรทั้งหมดที่ได้เสนอแนวคิดไว้ เริ่มจากด้านที่ปรับเปลี่ยนได้ง่าย เพราะจะมีผลกระทบน้อย ไปหาด้านที่จะพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนได้ยาก เบอร์กวิส ได้เสนอลำดับขั้น ไว้ดังนี้

1. เวลา (Time) การกำหนดเวลาเรียนและตารางเวลาเรียนแบ่งออกเป็นเรื่องปฏิทินการศึกษา (Calendar) และตารางเวลาเรียน (Curricular clock)

1.1 ปฏิทินการศึกษา ในสหรัฐอเมริกาได้ใช้เฉพาะระบบ (Semester) หรือ (Quarter) โดยเรียนตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. เท่านั้น เนื่องจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยตระหนักว่ามีนักศึกษาจำนวนมากที่สะดวกจะศึกษานอกเวลาดังกล่าว และการจัดสอนในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ อย่างเร่งรัดเป็นวิชา ๆ ไปจะได้ผลดีกว่าเรียนหลาย ๆ วิชา ในแต่ละภาคการศึกษานอกจากนี้การกำหนดปฏิทินการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนเพื่อลดค่าใช้จ่ายซึ่งสูงมากในช่วงฤดูร้อน ปฏิทินการศึกษาที่นิยมจัดกันมากที่สุด คือระบบทวิภาค โดยแบ่งปีการศึกษาออกเป็น 2 ภาค ใช้เวลาเรียน ภาคเรียนละประมาณ 16-18 สัปดาห์ ระบบนี้จะเหมาะสมกับประเทศกสิกรรม ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่จะต้องช่วยผู้ปกครองทำงานในช่วงฤดูร้อน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เรา ได้ใช้ระบบการจัดการการศึกษาแบบทวิภาค ในการจัดปฏิทินการศึกษาเช่นกัน

1.2 ตารางเวลาเรียน (curricular clock) สามารถจัดได้หลายรูปแบบ คือ

1.2.1 วันธรรมดา ในเวลาราชการ ซึ่งเป็นเวลาปกติของผู้สอน และผู้เรียน ซึ่งช่วงเวลานี้จะอยู่ในช่วงเวลา 08.00-16.30 น. การจัดช่วงเวลาเรียนดังกล่าว แม้จะเหมาะสมกับอาจารย์ประจำ และผู้เรียน แต่ก็ยังมีผู้ที่ประสงค์จะศึกษาต่อนอกเหนือจากช่วงเวลาดังกล่าวเช่น ผู้ที่ทำงาน ซึ่งมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น การจัดการเรียนการสอนในช่วงหลังเวลาทำงานน่าจะมีการพิจารณาให้มากขึ้น

1.2.2 วันธรรมดา ช่วงเย็น ซึ่งบางสถาบันได้จัดตารางเรียนในช่วงเย็นเพิ่มเติม ซึ่งถือเป็นการขยายทางการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ และนักศึกษาที่ทำงานประจำ ซึ่งผลพลอยได้นี้ คือ การเพิ่มจำนวนนักศึกษาที่รับเข้า และด้านการจัดหลักสูตรสามารถจัดได้หลากหลายได้มากยิ่งขึ้น

1.2.3 วันธรรมดา ช่วงเช้า และช่วงพักกลางวันในกรณีนี้เป็นการจัดเวลาเรียนที่พิเศษขึ้น ในช่วงเช้าเวลา 07.00-09.00 น. หรือในช่วงพักกลางวัน เวลา 12.00-13.00 น. ซึ่งเป็นการให้บริการสำหรับนักธุรกิจ หรือผู้ที่ทำงานบ้านที่สนใจศึกษาต่อ

1.2.4 วันหยุดราชการ ในสหรัฐอเมริกา มีมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยหลายแห่งที่กำหนดจัดการศึกษา โดยใช้เวลาในช่วงของวันหยุดราชการ ซึ่งในอนาคต เบอร์ควิสได้กล่าวไว้ว่า แนวโน้มของการจัดการการศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีมากขึ้น

1.2.5 การจัดเฉพาะช่วงเวลา อาจจะเป็นช่วงฤดูร้อน โดยให้นักศึกษาได้มาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นเวลาหลาย ๆ สัปดาห์ และมีหลักสูตรการเรียนประกอบ ลักษณะการจัดเวลาตามปฏิทินการศึกษา และตารางเวลาเรียน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษา สามารถที่จะจัดให้หลากหลายได้นั้น จะมีประโยชน์ในการสนองต่อความต้องการของผู้ที่ศึกษาจาก หลากหลายอาชีพ และจะยังประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน ด้านผู้เรียนนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสในการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานประจำ และต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาบัณฑิต และ หรือระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการสอนให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ที่จะจัดการกับเวลา ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประโยชน์สำหรับตนเองมากที่สุด และในส่วนของสถาบันถ้ารู้จักปรับสภาพการจัดเวลาเรียนให้ตอบสนองต่อความจำเป็นของผู้เรียนต่าง ๆ ก็จะเป็นโอกาสที่ดีที่จะนำทรัพยากรเวลามาใช้ให้เหมาะสมและมีคุณค่าต่อการบริหารงานของสถาบัน

ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนนั้น ในเรื่องของตารางเวลาเรียนยอมรับว่าในสภาพปัจจุบัน ได้มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้เรียนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่มีการเปิดการเรียนการสอนในภาคค่ำ ระหว่างช่วงเวลา 17.00 – 21.00 น. ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อที่จะให้ผู้ที่มีงานทามีโอกาสได้ศึกษาต่อ และบางสถาบันทั้งในเขต กรุงเทพมหานคร เขตปริมณฑล และต่างจังหวัด ได้จัดเวลาการเรียนการสอนในวันเสาร์และวัน อาทิตย์ เพราะสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน จะมีความต้องการบุคลากรพิเศษที่มี ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา ซึ่งบุคคลเหล่านี้ จะไม่สามารถสอนได้ในวันและเวลาราชการ ทางสถาบันจึงได้กำหนดจัดเวลาเรียนในช่วงของวันหยุดราชการให้กับกลุ่มผู้เรียนดังกล่าว

2. สถานที่ (Place) เป็นสิ่งที่บุคคลมักจะไม่นึกถึงความสำคัญ (Hidden dimension) ซึ่งในความเป็นจริงนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมาก หากได้รับความสนใจที่จะพัฒนาการบริหารด้านสถานที่ แบ่งได้ดังนี้

2.1 พื้นที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน (Instructional space) ซึ่งมีทั้งภายในและภายนอกภายในสถาบันโดยทั่วไปจะจัดอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก ไว้ในบริเวณเดียวกัน เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด ห้องทดลอง ห้องบันทึกเสียง ห้องอื่น ๆ ซึ่งโครงสร้างและแบบอาคาร นั้นเป็นแบบถาวร การจัดตำแหน่งของอาคารให้สอดคล้องกับสภาพของการเรียนนั้น ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยหลายแห่ง ได้เริ่มคำนึงถึงประโยชน์การใช้สอยด้านพื้นที่มากขึ้น เช่น ภายในห้องเรียนจะมีการจัดห้องเรียนที่มีผนังห้องเรียนที่สามารถเลื่อนออกติดต่อกันได้ เพื่อที่จะใช้ตัดแปลง ออกเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ หรือปรับเปลี่ยนเป็นห้องประชุม นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาบาง แห่งได้จัดขยายการเรียนออกไปภายนอก ในรูปของวิทยาเขตเพื่อจัดนักศึกษาที่เรียนเฉพาะสาขาวิชา ไปเรียนและฝึกการปฏิบัติงาน หรือใช้สถานที่ภายนอกเพื่อจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน เช่น ในการพักผ่อน หรือสัมมนาทางวิชาการ

2.2 พื้นที่ที่นอกเหนือจากการใช้ในการเรียนการสอน (Non instructional space) สถานที่เพื่อการพักผ่อน การสนทนาภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น นอกจากนี้บางสถาบันได้จัดให้มีหอพัก และจัดให้มีการจัดการการศึกษาให้กับผู้เรียนในบริเวณหอพัก ในรูปแบบของศูนย์การเรียนการสอน (Living learning center) ซึ่งการใช้พื้นที่ว่างในบริเวณนี้ ให้เป็นประโยชน์ในด้านใด นั้นขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละสถาบันนั้น ๆ ในสถาบันบางแห่ง ได้จัดหาประสบการณ์ในการ ทำงานให้กับนักศึกษาภายในบริเวณสถาบัน เช่น ให้นักศึกษาเป็นผู้ช่วยอาจารย์ในคณะและภาควิชา ต่าง ๆ เป็นนักศึกษาช่วยงานในห้องสมุด ศูนย์คอมพิวเตอร์ หรือฝ่ายทะเบียน และหรือใช้บริเวณ บางส่วนของสถาบันให้นักศึกษาจัดตั้งบริษัทจำลองเพื่อฝึกการทำงานและการบริหารธุรกิจในช่วงภาค ฤดูร้อน มีการติดต่อซื้อขายในสภาวะการณ์จริง การเรียนการสอนนอกห้องเรียนนั้น มีผลทำให้นักศึกษาสนใจการเรียนเพิ่มขึ้น การเรียนในชั้นเรียนปกติอาจนำไปสอนภายนอกห้องเรียนได้ เช่น บริเวณสนามหรือริมสระน้ำ เป็นต้น สำหรับการเรียนการสอนภายนอกสถาบันนั้น เป็นการ จัดหาประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ซึ่งอาจจะจัดโดยสถาบันการศึกษาโดยตรง หรือผู้เรียนเป็นผู้จัดประสบการณ์จริงที่นักศึกษาจะได้รับนั้นมีหลายรูปแบบ อาทิ การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การฝึกงานอาชีพ การศึกษาดูงาน การหาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง การบริหารวิชาการแก่ชุมชน การมีส่วนร่วมทางการเมือง การฝึกภาคสนาม สิ่งเหล่านี้ จะพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งทาง ร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และความรับผิดชอบให้แก่นักศึกษา

2.3 พื้นที่การเรียนการสอนเคลื่อนที่ (Mobile instructional) การจัดพื้นที่การศึกษา ส่วนที่สำคัญที่สุด คือ ห้องสมุด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้คำนึงถึงความสะดวกสบายของผู้ใช้ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของสถานที่ โต๊ะอ่านหนังสือ ที่นั่ง เวลาเปิด-ปิด เป็นต้น พื้นที่การเรียนการสอนเคลื่อนที่ทำได้ หลายรูปแบบ เช่น

2.3.1 การบริการการศึกษาถึงที่อยู่ของนักศึกษา (Mobile classroom laboratory) นักศึกษาและประชาชนจะมาศึกษาจากหน่วยบริการนี้ได้ ซึ่งจะให้บริการทั้งการเรียนของทฤษฎีในชั้นเรียน และการเรียนภาคปฏิบัติในห้องทดลอง

2.3.2 การใช้สื่อการศึกษา (Mobile Based) สื่อการศึกษาที่นิยมใช้ในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย คือ สื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งสื่อที่มีประสิทธิภาพที่สุด คือ โทรทัศน์ ซึ่งในที่นี่จะรวมถึงการใช้สื่อภาพทัศน์ และนักศึกษาเองจะมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อต่าง ๆ ของสถาบันด้วย ซึ่งเป็นการสร้างสถานการณ์จำลองให้กับนักศึกษา ซึ่งเบอร์ควิสได้ให้ทัศนะว่า การเรียนการสอนที่เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด และการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นนอกเหนือจากช่วงของเวลาเรียนปกติ

3. ทรัพยากร (Resources) แหล่งวิทยาการที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ นั่น ได้แก่ บุคลากร (People) และวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนสิ่งแวดล้อม (Materials equipment and environment)

3.1 ทรัพยากรบุคคล ประกอบด้วย คณาจารย์ วิทยากร ตัวเตอรื ครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน และตัวนักศึกษาเอง

3.1.1 คณาจารย์ในสถาบัน โดยปกติในการศึกษาระดับปริญญาตรีอาจารย์จะสอนร่วมกันมากกว่าที่จะสอนโดยลำพัง นอกจากนั้น จะใช้อาจารย์พิเศษจากสถาบันและหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ มาช่วยสอน โดยจัดการเรียนการสอนร่วมกันเป็นทีม (team teaching) ซึ่งจะพบระบบการสอนแบบนี้ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย เลวิน (Levine, 1978) กล่าวว่า 47 % ของหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมงาน ซึ่งการจัดการสอนเป็นทีมนี้ ถ้าจัดการสอนด้วยทีมงานที่มีคุณภาพแล้ว จะได้รับความสำเร็จสูงสุด ทั้งตัวผู้เรียนเองและผู้สอน แต่ปกติการสอนแบบนี้อาจจะไม่ประสบความสำเร็จเสมอไป เพราะคณาจารย์มักจะชอบทำการสอนเพียงคนเดียว และไม่สันทัดในการสอนในประเด็นที่นอกเหนือจากความสนใจและประเด็นที่ตนเองมีความถนัด ซึ่งจะพบว่าทีมสอนมักจะแตกแยก และยังมีปริมาณผู้สอนในทีมมีมากเท่าใด ก็มีแนวโน้มที่จะทำงานได้อย่างไม่ราบรื่น หรือขาดการติดต่อสื่อสารในหมู่สมาชิกผู้สอน เมื่อทีมสอนมีขนาดเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มที่ผู้สอน มักจะลดความตั้งใจในการสอน และความรับผิดชอบในการสอนของรายวิชาที่ผู้สอนรับผิดชอบจะลดลง นอกจากนี้อาจารย์มักจะได้รับหน้าที่ที่นอกเหนือจาก งานสอน คือ การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่ในการแนะนำการเรียน หรือแนะนำการเลือก วิชาเอกให้กับศิษย์ ในที่ปรึกษา

3.1.2 วิทยากรภายนอกสถาบัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสายตาและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเกิดความคิดที่เชี่ยวชาญที่มากขึ้น และเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างอาจารย์ประจำ ซึ่งในการใช้บุคลากรจากภายนอกนี้ จะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชาจากการปฏิบัติงานจริงที่จะมาช่วยสอนเสริมในการให้ความรู้แก่นักศึกษา

3.1.3 นักศึกษาหรือผู้เรียน นั้น มิใช่เพียงแต่ผู้ที่จะต้องรับรู้ แต่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการสร้างแบบแผนการเรียน ตลอดจนหลักสูตร อย่างไรก็ตาม เป็นเรื่องของประสบการณ์ในอดีต ผนวกกับความรู้ในปัจจุบัน และทักษะต่าง ๆ รวมถึงความเชี่ยวชาญ ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบ และตัวเร่งที่สำคัญในการเรียนรู้ของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา จึงมักที่จะจัดให้ มีการปฐมนิเทศแก่ผู้เรียนที่จะเข้ามาศึกษา เพื่อที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับสถาบัน คณาจารย์ บุคลากร เพื่อน ๆ และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ควรแจแสวงหาระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบัน

3.2 ทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย เอกสารสิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ สตูดิโอ ห้องทดลองต่าง ๆ รวมถึงสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้

3.2.1 เอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ แบบเรียน โปรแกรมสำเร็จรูป เกมส์ นอกจากนี้ ผู้สอนยังนิยมการสอนแบบเขียนกระดาน การใช้เครื่องฉายแผ่นใส การใช้เครื่องฉายแบบเป็นวิดีโอเทป ซึ่งแนวโน้มในอนาคตได้มีการคาดการณ์ไว้ว่าอุปกรณ์การสอน (A.V.) ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการอำนวยความสะดวกมากขึ้น คือ การใช้รูปสามมิติ (Holography) และเลเซอร์ เป็นต้น

3.2.2 คอมพิวเตอร์ ได้รับการพัฒนาเพื่อที่จะให้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอน และในปัจจุบันคอมพิวเตอร์ ได้กลายเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารงานด้านวิชาการและคณาจารย์ ที่ จะใช้ในการฝึกปฏิบัติการ โดยเฉพาะในส่วนของนักศึกษา นั้น มีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักและใช้ ประโยชน์ให้เป็น เพราะในโลกธุรกิจ ปัจจุบันคอมพิวเตอร์ได้แพร่หลายไปทั่ว เนื่องจากตัวเครื่องมี ขนาดที่เล็กลง และราคาถูกลง ทำให้นักศึกษาสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการเป็นเครื่องมือช่วยใน การศึกษาได้ สำหรับสถาบันอุดมศึกษา ได้มีแนวโน้มที่จะนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการให้คาบปรึกษา แนะนำ เท่า ๆ กับการนำมาใช้เก็บข้อมูลตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร ใน สถาบันจำเป็นจะต้องฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริง และจำเป็นที่จะต้อง ติดตามวิทยาการใหม่ ๆ เหล่านี้ด้วย

3.2.3 ห้องปฏิบัติการทดลอง และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยเฉพาะการเรียนการสอนทางด้านงานวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการงานขายตรง ห้องปฏิบัติการ ธนาคารจำลอง

3.2.4 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ วัดได้จากจำนวนของปริมาณหนังสือในห้องสมุด ขนาดของคอมพิวเตอร์ ขนาดและการออกแบบของห้องอัดเสียง หรือวัดจากทรัพยากรด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนนั้น ซึ่งมีใช้การพิจารณาจากจำนวนเงินที่ใช้จ่าย ไปเพื่อการนี้ หรือพิจารณาจากค่าใช้จ่ายด้านเวลาเท่านั้น แต่การพิจารณาจากการที่นักศึกษาสามารถ ใช้ทรัพยากรเหล่านี้ได้อย่างคุ้มค่า และเป็นไปตามความสนใจอย่างแท้จริง

แนวคิดในเชิงสร้างสรรค์ ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษามีปริมาณประชากรผู้เรียนที่มีอายุ มากขึ้นและมีความหลากหลาย ความจำเป็นและโอกาสที่จะเลือกจ้าง และเลือกใช้ผู้ร่วมกิจกรรมจาก ชุมชนจะต้องมีมากขึ้น นอกจากนี้ ต้องสามารถที่จะใช้ประโยชน์ร่วมกันจากระบบศูนย์บริการการ เรียนการสอนชุมชนได้ และสิ่งสำคัญที่สุด คือ จะต้องมีการเชื่อมโยงสถาบันอุดมศึกษา (Net work) ซึ่งจะมีระบบการเรียนการสอนที่เน้นทางด้านทฤษฎี ส่วนการปฏิบัติจริงซึ่งออกปฏิบัติในชุมชน หลักสูตรในลักษณะดังกล่าว จะกระตุ้นนักศึกษาในระดับอายุ หรือวัยต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมใน การศึกษาตลอดชีวิตของตนเอง ทั้งการรับรู้ในสถาบันอุดมศึกษาหาความรู้จากชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

4. องค์การ (organization) การจัดการศึกษาเพื่อให้หลักสูตร และการเรียนการสอน เป็นไปอย่างราบรื่น เบอร์ควิส ได้แสดงทัศนะว่า มีวิธีการอย่างน้อย 3 ทางที่จะต้องคำนึงถึงในการ ดำเนินงานในลักษณะองค์การ และจัดสายงานทางวิชาการให้มีอิทธิพลต่อความคล่องตัวในงาน วิชาการ คือ

- วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ต้องจัดหลักสูตรที่มีการประสาทปริญญาบัตรอย่างน้อย 1-2 โปรแกรมการศึกษา

- สถาบันต้องกำหนดวิธีการลำดับชั้นตอนหลักสูตรสำหรับปริญญาตรีที่จะให้มีการจัดบุคลากรในสถาบันให้เหมาะสมเพื่อดำเนินการตามหลักสูตร

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ดังกล่าวแล้วสามารถจัดแบ่งองค์ประกอบได้ 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดหน่วยงานบริหาร ดังนี้

4.1 การจัดโปรแกรมการศึกษา ซึ่งแบ่งคร่าว ๆ ออกเป็น

4.1.1 โปรแกรมจัดเฉพาะ และกำหนดไว้แน่นอน เช่น สถาบันเฉพาะทางที่ฝึก ผู้เรียนไปใช้ประกอบอาชีพโดยเฉพาะ เช่น ทหาร พยาบาล ตำรวจ

4.1.2 โปรแกรมประกอบด้วยวิชาเอก วิชาศึกษาทั่วไป และวิชาเลือก

4.1.3 โปรแกรมหลาย ๆ วิชาเอก

4.1.4 โปรแกรมที่นักศึกษาทำสัญญาการเรียน

4.2 การจัดหน่วยงานบริหาร มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ซึ่งใช้วิธีการจัดหน่วยงานบริหารหลายแบบด้วยกันแล้วแต่สถาบันจะเลือกเพื่อความเหมาะสม กับธรรมชาติของสถาบัน คือ

4.2.1 เฉพาะศาสตร์ เช่น คณะและภาควิชา (Disciplinary unit)

4.2.2 พหุวิชา (Multidisciplinary unit)

4.2.3 สหสาขาวิชา (Interdisciplinary unit)

4.2.4 หน่วยงานผสม (Matrix unit)

4.2.5 สถาบันหรือศูนย์ (Temporary unit)

ข้อคิดที่ควรนำมาปฏิบัติ คือ การจัดองค์การต้องสามารถยืดหยุ่น คือ ปรับเปลี่ยนได้ การจัดหน่วยงานที่ยึดติดอยู่กับระบบเดิม จะไม่เหมาะสมกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการจัดองค์การในลักษณะหน่วยงานผสม จะช่วยให้สถาบันสามารถปรับตัวให้เข้ากับวิทยาการและความก้าวหน้าของโลกได้

5. ขบวนการ (Procedures) ขบวนการจัดการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ขบวนการ วางแผนการเรียนการสอน ขบวนการกำหนดหน่วยกิต ขบวนการสอนทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนและขบวนการวัดผล สรุปผลได้ดังนี้

5.1 ขบวนการวางแผนการเรียนการสอน (Program planning) โดยส่วนใหญ่สถาบันหรือคณะเป็นผู้กำหนดหลักสูตร (Faculty/Institution determined) เนื้อหาวิชาและโครงสร้างหลักสูตรจัดทำโดยคณาจารย์ คณะหรือโดยกรรมการคณะ และนักศึกษาสามารถศึกษารายละเอียดได้จากคู่มือนักศึกษา ซึ่งมีแผนการเรียนตลอดหลักสูตร ความรับผิดชอบวางแผนการเรียนการสอน จึงขึ้นอยู่กับคณาจารย์มากกว่าผู้เรียน แต่ในบางสถาบัน อาจารย์ และนักศึกษาร่วมกันจัดทำ (Faculty student negotiated) โดยคณาจารย์จะกำหนดวิชาการบังคับส่วนนักศึกษากำหนดวิชาบังคับเลือกหรืออีกวิธีหนึ่ง คณาจารย์และนักศึกษาจะร่วมกันกำหนดรายวิชา และเรียนโดยทำสัญญาเรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล นอกจากนี้บางสถาบันยินยอมให้นักศึกษากำหนดหลักสูตร (Student

determined) นักศึกษาเลือกแผนการเรียนได้ตามความถนัด มีคณาจารย์ให้คำแนะนำบ้างหาก นักศึกษาต้องการ

5.2 การกำหนดหน่วยกิต (Crediting) มีทางเลือกหลายประการ เช่น พิจารณา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละหน่วย นอกจากนี้ บางสถาบันจะมีการเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อให้ นักศึกษาที่ต้องการย้ายเข้ามาเรียนไม่ต้องเสียเวลาเรียนวิชาที่เคยเรียนแล้ว สถาบันส่วนใหญ่นิยมให้ มีการสอบคัดเลือกเข้าเรียน อาจจะใช้วิธีทดสอบหรือสอบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณ นักศึกษา ที่มีสมัครและจำนวนนักศึกษาที่สถาบันนั้นจะรับเข้าศึกษาได้ และเมื่อรับเข้าเป็นนักศึกษา แล้ว สถาบันอาจกำหนดให้เรียนบางวิชาเพิ่มเติม เพราะขาดความรู้พื้นฐานหรือเพื่อปูพื้นฐานความรู้ การ เรียนในบางระดับไม่มีหน่วยกิตให้ แต่อยู่ในรูปของการสอบผ่านหรือไม่ผ่านนักศึกษาก็จะสำเร็จ การศึกษา หากสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีประสิทธิภาพและความรู้เพียงพอในสาขาวิชาที่ศึกษา

5.3 การสอน (Teaching) การสอนเกิดขึ้นเมื่อมีส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ ผู้สอน ผู้เรียน และเนื้อหาวิชาที่จะสอนหรือเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน วิธีการสอนอาจจะเน้นที่เนื้อหาวิชา ซึ่งอาจจะสอนโดยวิธีการบรรยาย ถามตอบ อ่านบทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้นและการสอนโดย ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยวิธีการสัมมนา อภิปราย เข้าห้องปฏิบัติการ การถกเถียงปัญหา การสอนแบบ ทีม กรณีศึกษา การอภิปรายย่อย การสมมุติสถานการณ์ เป็นต้น การสอนอีกวิธีหนึ่งที่กำลังนิยมและ กล่าวถึงกันมาก คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งให้นักศึกษาเรียนเป็นอิสระ เป็นต้น

5.4 การวัดผล มีหลายวิธีด้วยกัน คือ วัดผลจากข้อสอบปิดที่นิยมกันที่สุดก็คือข้อสอบ แบบปรนัย การวัดผลด้วยข้อสอบปลายเปิด การวัดผลจากงานที่มอบหมายให้ทำการวัดผลจากการ ทดสอบพฤติกรรม การวัดผลจากการสังเกต เป็นต้น

6. ผลผลิต คือ ผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้บอกได้ว่าหลักสูตรประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด มีข้อพิจารณา 3 ประการ คือ

6.1 เป้าหมายการศึกษาพิจารณาจากตัวผู้สำเร็จการศึกษา เบอร์ควิส ให้แนวคิดของ บัณฑิต 7 คุณลักษณะ ซึ่งยึดถือในการตั้งเป้าประสงค์ การผลิตบัณฑิตมาจนปัจจุบันนี้ การที่สถาบัน ศึกษาจะเน้นคุณลักษณะด้านใดให้เด่นชัดนั้นสถาบันจะกำหนดขึ้นโดยอาศัยปัจจัยภายนอก คือ ความ ต้องการของสังคม ประกอบด้วยคุณลักษณะทั้ง 7 ประการ คือ ความเป็นผู้มีศักดิ์ศรี ความเป็น นักวิชาการ ความเป็นพลเมืองดี ความเป็นผู้รักความก้าวหน้าใฝ่หาความรู้ ความเป็นผู้เคร่งศาสนา ความเป็นผู้มีสุนทรีย์ ความเป็นผู้รักการค้นคว้าความรู้

6.2 คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา การกำหนดคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาที่ ต้องการนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์จะเกี่ยวกับการเน้นความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ศึกษา ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถ เผชิญกับปัญหาอุปสรรคและแก้ปัญหาได้ เบอร์ควิส ได้สรุปวัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษาที่นำไป กำหนดเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ดังนี้

6.2.1 คุณลักษณะบัณฑิต ตรงตามจุดมุ่งหมายพื้นฐานของสถาบันการศึกษา

6.2.2 ความรู้ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และทัศนคติที่ดี ซึ่งสถาบันคาดหวังว่า บัณฑิตเหล่านี้

6.2.3 สร้างความชำนาญพื้นฐานเพียงพอที่จะแสวงหาความรู้ หรือพัฒนาตนเองให้มีความสามารถมากขึ้น

6.2.4 ทรัพยากรพื้นฐานที่จะสามารถพัฒนาให้เกิดความสามารถเฉพาะตัว

6.2.5 คุณลักษณะทั่วไปของหลักสูตรที่จะจัดเตรียมคุณสมบัติต่าง ๆ ให้นักศึกษา

6.2.6 กิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันจัดเป็นไปเพื่อตัวนักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่กล่าวมานี้ นำไปกำหนดเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถที่จะสร้างประโยชน์ต่อตนเอง สถาบันการศึกษา และส่วนรวมได้

6.2.7 การประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จากแนวทางการวางแผน และการบริหารหลักสูตร สามารถสรุปได้ว่า ในการวางแผนเพื่อบริหารหลักสูตรอุดมศึกษา เพื่อช่วยให้สถาบันอุดมศึกษา สามารถวางแผนบริหารหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องประกอบด้วย ตัวแปร ด้านเวลา ด้านสถานที่ ด้านทรัพยากร ด้านองค์การ ด้านขบวนการ และด้านผลผลิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุษณีย์ แจ่มใส (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อ การตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการตลาดกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 348 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต อยู่ในระดับมาก การตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจศึกษาต่อมหาวิทยาลัยรังสิตจำแนกจากข้อมูล พื้นฐานส่วนบุคคล พบว่านักศึกษาที่เลือกกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา อาชีพบิดา ระดับการศึกษาบิดา แตกต่างกัน มีระดับการตัดสินใจศึกษาต่อมหาวิทยาลัยรังสิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพมารดา รายได้ผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของ มารดา ภูมิลำเนา และวิธีการสมัครเข้าศึกษาต่อ ไม่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบอีกว่า ปัจจัยทางการตลาด มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อมหาวิทยาลัยรังสิต ทั้งด้านเป้าหมายส่วนตัว ด้านความเชื่อ และด้านค่านิยมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จิรัชฎา นาคนวน (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติ ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปด้านการเรียนการสอน และความพร้อมของทรัพยากรที่เป็นองค์ประกอบของ การจัดการการเรียนการสอน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษา ภาคปกติ ของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา โดยใช้ ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการใช้แบบสอบถามนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา จำนวน 400 ตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารตำรา บทความวิชาการและการสืบค้น ข้อมูลสถิติต่าง ๆ จากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยวิธี Independent sample t-Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัย มีทรัพยากรสนับสนุนด้านการเรียนการสอนที่มากพอ เช่น อาคารสถานที่ ห้องสมุด ระบบ สารานุกรมโปกค ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไร้สาย มีคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและบุคคลทั่วไป ซึ่งเปิดสอนที่ วิทยาเขตบางเขนและพร้อมที่จะนำเสนอมาเปิดสอนที่วิทยาเขตศรีราชา มีค่าใช้จ่ายในการเรียนที่ไม่สูงมากนัก อีกทั้งยังมีสถานที่ตั้งติดกับถนนสุขุมวิทมีการคมนาคมที่สะดวก ผลการสำรวจพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-22 ปี มีรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน 5,000-10,000 บาท ส่วนใหญ่เป็น รายได้ที่มาจากผู้ปกครองส่งให้ ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าศึกษา ของกลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ ปัจจัยด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านทำเลที่ตั้งและ อาคารสถานที่ ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านอาจารย์และบุคลากร และด้านรูปแบบการเรียน ตามลำดับ จากการทดสอบสมมติฐานของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของกลุ่ม ตัวอย่างพบว่า เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และแหล่งที่มาของรายได้ มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ไม่แตกต่างกัน

ชินินทร์ เลิศประภากรณ์ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อใน ระดับปริญญาโททางการบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาใน ระดับปริญญาโททางการบัญชี และศึกษาสิ่งที่มีผู้สนใจศึกษาต่อสนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ทาง การบัญชีคาดว่าจะได้รับการศึกษา มีกลุ่มประชากรคือ ประชากรที่สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการ สํารวจ ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 400 ชุดและได้รับแบบสอบถามกลับมา ทั้งหมดจำนวน 349 ชุด จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผล ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มากที่สุดคือปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยทางด้านครอบครัว ตามลำดับ ก่อนตัดสินใจศึกษาต่อโครงการปริญญาโท ทางการบัญชี กลุ่มตัวอย่างไม่มีความสนใจ ที่จะสมัครสอบในโครงการอื่นเลย และสนใจศึกษาในช่วง วันหยุดประจำ สัปดาห์ (วันเสาร์-วันอาทิตย์) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจ จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ทางการบัญชีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทราบข้อมูลการศึกษาต่อ ปริญญาโททางการบัญชี จากเว็บไซต์ จะนำรายได้จากการประกอบอาชีพของตนมาจ่ายในระหว่าง ช่วงศึกษาต่อ และมีค่าเฉลี่ยแนวโน้มระดับปานกลางที่จะศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชีภายใน 1-2 ปี ข้างหน้า นอกจากนี้แล้วยังมีความคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจะไ้งาน ใหม่ที่ดีกว่าเดิม ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มี ผล ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อปริญญาโททางบัญชี ได้แก่ ปัจจัยด้านความก้าวหน้า และปัจจัยด้าน ค่าใช้จ่ายค่าครองชีพ

ชลธิชา สุขเกษม (2554) ศึกษาเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อของนิสิตในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเหตุผลของนิสิตในการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต เพื่อศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่นิสิตใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อใน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตและเพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจศึกษาต่อของนิสิตใน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน รุ่น 2 และรุ่น 3 ศูนย์การศึกษาชลบุรี รวมจำนวน 114 คน เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) จากผลการศึกษาพบว่า เหตุผลอันดับ 1 ในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพาของผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุ คือ การวางแผนเป้าหมายว่าจะศึกษาต่อให้ถึงในระดับที่สูง ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจศึกษาต่อของนิสิตในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และรายได้ พบว่า ในภาพรวมของปัจจัยทุกด้านมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนิสิตเพศชาย และ มีอายุระหว่าง 36-40 ปี นิสิตที่มีสถานภาพสมรสและมีอาชีพรับราชการ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 30,001-40,000 บาท ในระดับมาก

ณัฐพร ฉายประเสริฐ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และ 2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ขนาดตัวอย่างที่ใช้ตามสัดส่วนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี จำนวน 232 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามประเภทประมาณค่าโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม ด้วย t-Test และตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ One Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่าง ก็จะหาความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง มีอายุ 24 ปีขึ้นไป ศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่อง ภาค ปกติ สาขาวิชาการจัดการ มีภูมิลำเนาในภาคกลาง และผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง รายได้ของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท ต่อเดือน และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา นักศึกษาให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในด้านการ จัดการศึกษา และค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาดและในภาพรวม นักศึกษาให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ สาขาวิชา อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ต่างให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ ปริญญาตรี ในภาพรวม แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ศศิวิมล แสนเมือง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์ ของการวิจัยเพื่อ 1. ศึกษาภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพของ มทส.ในมุมมองของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2. ศึกษาปัจจัยในการเลือกมหาวิทยาลัย โดยทั่วไปของนักเรียน ที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 3. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านภาพลักษณ์ โดยรวมต่อการเลือก มทส. ในมุมมองของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 4. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านหลักสูตรต่อการเลือก มทส. ในมุมมองของนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และ 5. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคลต่อการเลือก มทส. ในมุมมองของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยแยก ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งใจเลือก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคล โดยมีประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุดในสายการศึกษา คณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัด นครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดชัยภูมิโดยมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ ศึกษาจำนวน 497 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ด้านบุคลิกของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีแบ่งออกเป็น 5 ปัจจัย คือ ด้านบุคลิกภายนอก ได้แก่ รักษงบ สะอาด สงบเสงี่ยม และมีการปรับปรุงตลอดเวลา ด้านความสามารถ ได้แก่ ฉลาด มั่นคง กระตือรือร้น รวดเร็ว ด้านการเรียน ได้แก่ จริงจัง เคร่งเครียด มีสาระยาก ด้านรสนิยม ได้แก่ ติดดิน บ้านนอก ด้านมูลค่า ได้แก่ แพง ทันสมัย และผล การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์ ด้าน หลักสูตร และเหตุผลส่วนบุคคล พบว่า ทั้งปัจจัยด้านภาพลักษณ์ ด้าน หลักสูตร และเหตุผลส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ณัฐธิดา ศรีวะอุไร (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการตัดสินใจ ศึกษาต่อ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษา ปัจจัยด้าน ความต้องการส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตร บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษาในอุบลราชธานี เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษา ที่ศึกษาในจังหวัด อุบลราชธานี และเพื่อศึกษาปัจจัยด้านความต้องการส่วนบุคคลที่มีผลต่อการ กระบวนการตัดสินใจ ศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้วิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่างจำ นวน 158 คนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 3 ด้าน คือ ส่วนประสมทางการตลาด ความต้องการส่วนบุคคล และกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว การหาค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ โดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) โดยปัจจัยด้านหลักสูตรในการศึกษามีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.32$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความต้องการส่วนบุคคลทั้ง 3 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.37$) โดยปัจจัยด้านความมั่นคงมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับกระบวนการตัดสินใจทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$) โดยการประเมินทางเลือกมีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$) ด้านปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ อายุ อาชีพ และรายได้มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจ ศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีแตกต่างกัน ส่วนสถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และสถานที่ศึกษามีผลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน ด้านปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยด้านความต้องการส่วนบุคคลในทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยพบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดในด้านหลักสูตรในการศึกษา มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ ($r = 0.711$) และปัจจัยด้านความต้องการส่วนบุคคลในด้านความมั่นคง มีค่าความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ ($r = 0.710$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ของนักศึกษาที่ศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี คือ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านหลักสูตรในการศึกษา ($\beta = 0.597$) โดยปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ด้านหลักสูตรจะมีอิทธิพลมากกว่า ด้านการโฆษณาการศึกษา ส่วนด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาและสถานที่ในการศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี และปัจจัยด้านความต้องการส่วนบุคคลด้านการยอมรับทางสังคม ($\beta = 0.414$) และ ด้านความมั่นคง ($\beta = 0.396$) มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษา ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยปัจจัยด้านความต้องการส่วนบุคคล ด้านการยอมรับทางสังคม มีอิทธิพลมากกว่าด้านความมั่นคง ส่วนปัจจัยด้านความก้าวหน้า ไม่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของนักศึกษาที่ศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานี

เมธาวี สุขปาน (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี รวมทั้ง ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยตัวอย่างเก็บจากนักเรียนที่ศึกษาในปีสุดท้ายของระดับการศึกษาระดับวิชาชีพ (ปวช.) ของวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 400 คน วิธีการวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมเก็บข้อมูล สามารถเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพจาก นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี แบบสอบถามที่ใช้วิเคราะห์ จำนวน 400 ชุด โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมทั้งการทดสอบสมมติฐานด้วย แบบจำลองโลจิส ผลการศึกษาพบว่า คะแนนของ ความสำคัญทางด้านความพึงพอใจกับต้นทุนมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับโอกาสในการตัดสินใจเลือก

ศึกษาต่อในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ที่วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี เมื่อพิจารณาระดับความสำคัญของปัจจัยทั้งสองด้านพบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ชื่อเสียงของสถานศึกษาที่เป็นที่รู้จัก มาอย่างยาวนานและเป็นของรัฐบาล รองลงมาได้แก่ ความชอบและความถนัดส่วนตัว รวมทั้งการชักชวน จากเพื่อนตามลำดับ

ภาวิตา กั้นเกษ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 2,131 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าที ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านบุคลากร และด้านลักษณะทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.49 และเมื่อพิจารณารายข้อ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับเป็นมหาวิทยาลัยได้รับรองมาตรฐานการศึกษา อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพ และมีอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ ในการเรียนการสอนที่ทันสมัยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษาผลคะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ภูมิลำเนาของครอบครัว พบว่า เพศแตกต่างกัน มีปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไกรสิงห์ สุดสงวน (2560) การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยจำแนกตามเพศ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 214 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วนประชากร จำแนกตามเพศและ ระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .890 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านสถาบัน ส่วนด้านเหตุผล ส่วนตัว และด้านเศรษฐกิจและสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

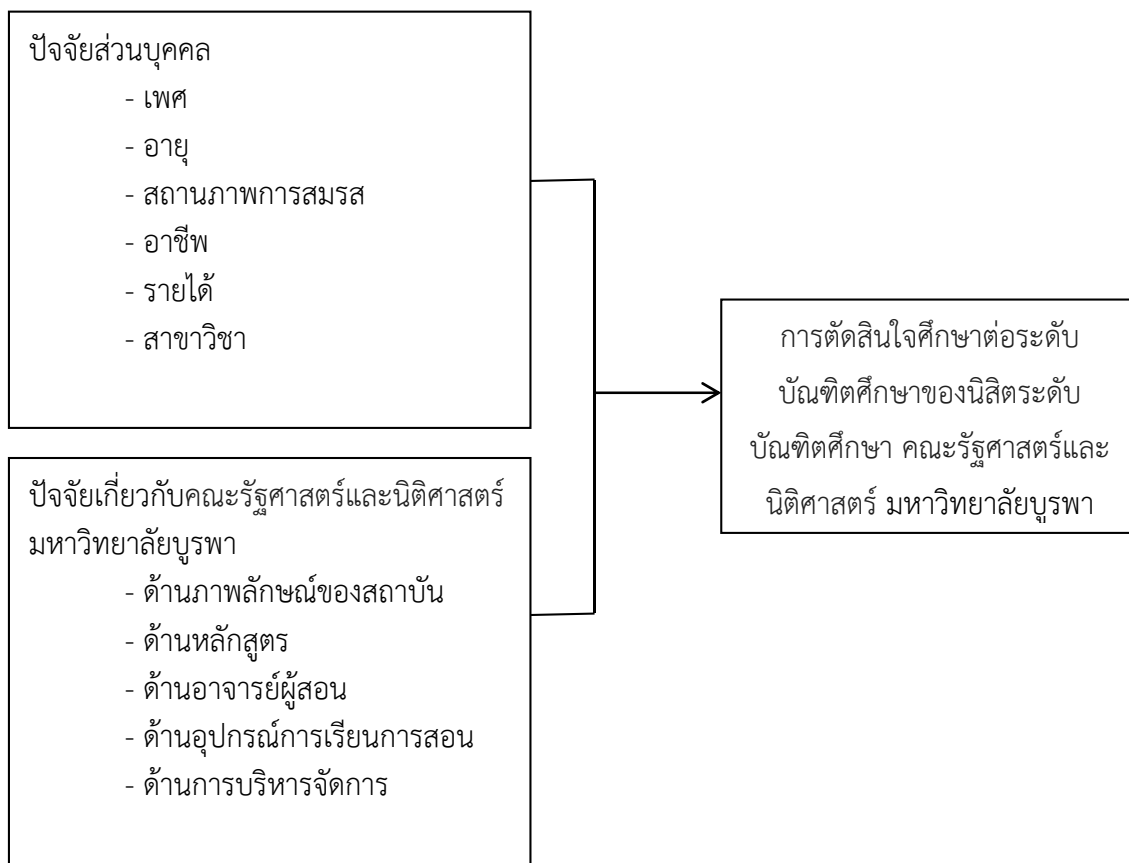
วรินทร์ รัชโพธิ์ (2560) งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนิสิตที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามจำนวน 100 คนโดยแบ่งตัวแปรต้นออกเป็น 4 ตัว ตัวแปรตาม 20 ตัว แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ยค่า ร้อยละและทดสอบสมมติฐานด้วยการ วิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 67 มีอายุ ระหว่าง 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 33 มีอาชีพ พนักงานเอกชน/บริษัทร้อยละ 43 เป็นผู้ที่มียาได้รายได้ ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือนคิด เป็นร้อยละ 57 และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคามโดยมี ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ มีจำนวนตัวแปรตาม 20 ตัว จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรตาม หรือปัจจัยที่มี ผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มากที่สุด คือ จบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59 จาก การทดสอบสมมติฐาน พบว่าตัวแปรต้น ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ

เสรีสิ่งไหน และสาลินีจันทร์เจริญ (2561) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็ก วัยรุ่นและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับเหตุผลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ และเพื่อ เปรียบเทียบ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็ก วัยรุ่น และ ครอบครัวที่มีเพศ อายุสาขาวิชาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับคะแนนเฉลี่ย ประสบการณ์ทำงาน รายได้ สถานภาพสมรส แตกต่างกัน เป็นการวิจัยแบบ ผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากประชากรที่สมัครเข้าสอบ คัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา จำนวน 65 คน การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสิทธิ์เข้าสอบสัมภาษณ์จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณน t-Test และ One-Way ANOVA สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ และใช้ การวิเคราะห์ เนื้อหา จำแนก จัดกลุ่ม และแยกประเภทข้อมูลสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่า เหตุผลที่มีผลต่อการ ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ด้านความภาคภูมิใจ ($\bar{x} = 4.38$) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและวิชาการ ($\bar{x} = 4.16$) ด้านความคาดหวังในอนาคต ($\bar{x} = 4.09$) และด้านเศรษฐกิจและสังคม ($\bar{x} = 3.21$) ผลการเปรียบเทียบปัจจัย ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีระดับคะแนนเฉลี่ย ประสบการณ์ทำงาน รายได้ สถานภาพสมรส ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ภาพที่ 2-3 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่รหัสนิสิต 59-61 จำนวนทั้งสิ้น 102 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีตั้งแต่รหัสนิสิต 59-61 จำนวนทั้งสิ้น 102 คน โดยใช้สูตรคำนวณของยามาเน่ (พงวรรัตน์ ทวีรัตน์, 2544, หน้า 284) ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนในการเลือกตัวอย่างร้อยละ 5 จะได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 85 คน

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อน ซึ่งกำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5 (0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{102}{1+102(0.05)^2}$$

$$n = 81.27 \text{ คน}$$

จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 81.27 คนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงใช้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 85 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับ บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ และสาขาวิชาที่เลือกเรียน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านภาพลักษณ์ของวิทยาลัย จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านอาจารย์ผู้สอน จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการบริหารจัดการของวิทยาลัย จำนวน 5 ข้อ

ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งการสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนการ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาเกี่ยวกับ ตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้ในแบบสอบถามโดยพยายามให้มีขอบเขต ครอบคลุม เนื้อหาของเรื่องที่ศึกษามากที่สุด รวมทั้งมีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อความเข้าใจและทุกคน สามารถตอบคำถามได้

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดย นำแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทำการประเมินหา ค่าความสอดคล้องภายในเครื่องมือในการวิจัย (Content validity) โดยการประเมินข้อคำถามว่า สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดเพียงใด ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินความสอดคล้องกำหนดค่าตัวเลขดังนี้

ค่า +1 หมายถึง สอดคล้อง

ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ค่า -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกันกับประชากรแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แบบอัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.898

6. นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจนถูกต้องสมบูรณ์แล้วจัดพิมพ์และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อทำการตอบแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วจำนวน 85 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการโดยวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อแสดงระดับของการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามสูตรการหาอันตรภาคชั้น ดังนี้
ระดับคะแนน	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด
ระดับคะแนน	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีระดับการตัดสินใจมาก
ระดับคะแนน	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีระดับการตัดสินใจปานกลาง
ระดับคะแนน	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีระดับการตัดสินใจน้อย
ระดับคะแนน	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีระดับการตัดสินใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

1. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตามตัวแปร เพศ โดยใช้สถิติ t-Test
2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ตามตัวแปร อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรายได้ โดยใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) สำหรับค่าันัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามจำนวน 85 คน ผลการศึกษาสามารถนำเสนอออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

- \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
- SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
- t แทน ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
- F แทน ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
- SS แทน ผลบวกของส่วนเบี่ยงเบนกำลังสอง
- df แทน ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ
- MS แทน ค่าความแปรปรวน
- Sig. แทน ค่าความน่าจะเป็นของความมีนัยสำคัญ
- * แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา

คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (N=85)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	47	55.30
หญิง	38	44.70
รวม	85	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=85)	ร้อยละ
อายุ		
21-30 ปี	42	49.41
31-40 ปี	25	29.41
41-50 ปี	15	17.65
51-60 ปี	3	3.53
60 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	85	100.00
สถานภาพการสมรส		
โสด	57	67.06
สมรส	26	30.59
หม้าย/หย่าร้าง	2	2.35
อื่น ๆ.....	0	18.50
รวม	85	100.00
อาชีพ		
ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	27	31.76
รับราชการ	20	23.53
ลูกจ้างของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	19	22.35
พนักงานเอกชน บริษัท	5	5.89
ธุรกิจส่วนตัว	11	12.94
เกษตรกรรวม	0	0.00
อื่น ๆ.....	3	3.53
รวม	85	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10	11.76
10,001-20,000 บาท	50	58.82
20,001-30,000 บาท	20	23.53
มากกว่า 30,001 บาทขึ้นไป	5	5.89
รวม	85	100.00

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=85)	ร้อยละ
สาขาวิชาที่เลือกเรียน		
สาขาวิชากฎหมายมหาชน	0	0.00
สาขาวิชากฎหมายอาญาและอาชญาวิทยา	0	0.00
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง	20	23.53
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง	0	0.00
สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม	35	41.18
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ	6	7.05
สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง	24	28.24
รวม	85	100.00

จากตารางที่ 4-1 พบว่า นิสิตที่ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ พบว่าเพศชาย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.30 และรองลงมาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 40.70 ในส่วนของด้านอายุผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า อายุ 21-30 ปีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.41 รองลงมาคือ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.41 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.65 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.53 ในด้านของสถานภาพสมรส พบว่า มากที่สุดคือ โสด คิดเป็นร้อยละ 67.06 รองลงมาคือ สมรส คิดเป็นร้อยละ 30.59 และหม้าย/หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 2.35 ในด้านของอาชีพพบว่า ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.76 รองลงมาคือรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 23.53 ลูกจ้างของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 22.35 ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12.94 พนักงานเอกชน บริษัท และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.53 และ ในด้านของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า มากที่สุดคือ รายได้ 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมาคือรายได้ 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.53 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.76 และมากกว่า 30,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.89 ในด้านของสาขาวิชาที่เลือกเรียนพบว่า มากที่สุดคือ สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม คิดเป็นร้อยละ 41.18 รองลงมาคือ สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง คิดเป็นร้อยละ 28.24 สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 23.53 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คิดเป็นร้อยละ 7.05 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตารางที่ 4-2 ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจ	ลำดับ
1. ชื่อเสียงของคณะผู้บริหารสถาบัน	4.01	0.78	มาก	4
2. มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของสังคม	4.14	0.69	มาก	3
3. มีความทันสมัยในทุกด้าน	4.01	0.73	มาก	5
4. มีความพร้อมในการจัดการศึกษา	4.15	0.65	มาก	2
5. มีคุณภาพ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน	4.19	0.61	มาก	1
รวม	4.10		มาก	

จากตารางที่ 4-2 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.10$) และเมื่อจำแนกเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีคุณภาพ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.19$) มีความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.15$) มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของสังคม ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.14$) ชื่อเสียงของคณะผู้บริหารสถาบัน ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.01$) มีความทันสมัยในทุกด้าน ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.01$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านหลักสูตร

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	\bar{x}	SD	ระดับการ ตัดสินใจ	ลำดับ
1. มีมาตรฐานวิชาการที่มีคุณภาพ	4.18	0.58	มาก	1
2. มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.15	0.61	มาก	3
3. หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน และมีความทันสมัย	4.02	0.62	มาก	5
4. เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเปิดโอกาสให้ท่าน เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง	4.08	0.64	มาก	4
5. เนื้อหาวิชาที่เปิดสอนสามารถนำมาใช้และประยุกต์ กับสภาวะทางสังคม และการประกอบอาชีพได้	4.18	0.56	มาก	2
รวม	4.12		มาก	

จากตารางที่ 4-3 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านหลักสูตร โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก
($\bar{x} = 4.12$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีมาตรฐานวิชาการ
ที่มีคุณภาพ ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) เนื้อหาวิชาที่เปิดสอนสามารถนำมาใช้และประยุกต์
กับสภาวะทางสังคม และการประกอบอาชีพได้ ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) มีระบบการ
ประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.15$) เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเปิด
โอกาสให้ท่านเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.08$) หลักสูตรที่เปิดสอน
เป็นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน และมีความทันสมัยระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.02$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านอาจารย์ผู้สอน

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	\bar{x}	SD	ระดับการ ตัดสินใจ	ลำดับ
1. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา	4.41	0.58	มากที่สุด	2
2. อาจารย์ผู้สอนมีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์และ เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา	4.35	0.59	มากที่สุด	5
3. ชื่อเสียงและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน	4.38	0.56	มากที่สุด	4
4. คุณวุฒิทางด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอน	4.39	0.58	มากที่สุด	3
5. จรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอน	4.41	0.62	มากที่สุด	1
รวม	4.39		มากที่สุด	

จากตารางที่ 4-4 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ผู้สอน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า จรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอน ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$) อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$) คุณวุฒิทางด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอน ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$) ชื่อเสียงและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.38$) อาจารย์ผู้สอนมีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์และเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.35$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจ	ลำดับ
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย	4.15	0.59	มาก	4
2. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียง	4.19	0.59	มาก	2
3. มีห้องสมุด หรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างเพียงพอ	4.25	0.72	มากที่สุด	1
4. มีระบบสารสนเทศ และระบบ Internet ที่สามารถรองรับในด้านการเรียนอย่างเพียงพอ	4.15	0.71	มาก	5
5. มีหนังสือ และตำราเรียนที่เหมาะสมและทันสมัย	4.16	0.74	มาก	3
รวม	4.18		มาก	

จากตารางที่ 4-5 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.18$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีห้องสมุด หรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างเพียงพอ ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$) มีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียง ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.19$) มีหนังสือ และตำราเรียนที่เหมาะสมและทันสมัย ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.16$) มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$) มีระบบสารสนเทศ และระบบ Internet ที่สามารถรองรับในด้านการเรียนอย่างเพียงพอ ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ด้านการบริหารจัดการ

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจ	ลำดับ
1. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี	4.18	0.73	มาก	1
2. ขนาดห้องเรียน/ ห้องประชุมมีความเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวนนิสิต	4.02	0.86	มาก	4
3. การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตมีความเหมาะสม	4.12	0.76	มาก	2
4. มีข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา	4.03	0.66	มาก	3
5. ค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม	3.91	0.83	มาก	5
รวม	4.05		มาก	

จากตารางที่ 4-6 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.05$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตมีความเหมาะสมระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.12$) มีข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.03$) ขนาดห้องเรียน/ ห้องประชุมมีความเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวนนิสิต ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.02$) ค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 3.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 ระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมทุกด้าน

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจ	ลำดับ
1. ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน	4.10	0.56	มาก	4
2. ด้านหลักสูตร	4.12	0.46	มาก	3
3. ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.39	0.53	มากที่สุด	1
4. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน	4.18	0.55	มาก	2
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.05	0.57	มาก	5
รวม	4.17		มาก	

จากตารางที่ 4-7 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.17$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอน ระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.39$) ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) ด้านหลักสูตร ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.12$) ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.10$) ด้านการบริหารจัดการ ระดับการตัดสินใจมาก ($\bar{x} = 4.05$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตารางที่ 4-8 ระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

การตัดสินใจศึกษาต่อ	\bar{x}	SD	ระดับการตัดสินใจ	ลำดับ
1. ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	4.26	0.58	มากที่สุด	3
2. เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะสามารถนำวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น - เลื่อนเงินเดือน	4.02	0.77	มาก	7
3. เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะเป็นที่ยอมรับจากสังคม	4.08	0.73	มาก	6
4. สามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพเสริมได้	4.02	0.64	มาก	8
5. หลักสูตรทำให้มีความรู้ด้านวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้	4.36	0.55	มากที่สุด	1
6. หลักสูตร มีความเหมาะสมกับตนเอง เมื่อเทียบกับหลักสูตรอื่น ๆ	4.20	0.51	มาก	4
7. หลักสูตร ตรงกับความสามารถ และความถนัดของตนเอง	4.09	0.61	มาก	5
8. ได้รับการสนับสนุน หรือทุนการศึกษาจากหน่วยงาน	3.32	1.23	ปานกลาง	10
9. ได้รู้จักเพื่อนหลากหลายอาชีพ และหลาย ๆ หน่วยงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	4.28	0.61	มากที่สุด	2
10. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในขอบเขตที่จะสามารถเข้าศึกษาได้	3.96	0.64	มาก	9
รวม	4.06		มาก	

จากตารางที่ 4-8 พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า หลักสูตรทำให้มีความรู้ด้านวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้เป็นลำดับแรก มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.36$) ได้รู้จักเพื่อนหลากหลายอาชีพและหลาย ๆ หน่วยงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$) ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.26$) หลักสูตร มีความเหมาะสมกับตนเอง เมื่อเทียบกับหลักสูตรอื่น ๆ มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.20$) หลักสูตร ตรงกับความสามารถ และความถนัดของตนเอง มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.09$) เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะเป็นที่ยอมรับจากสังคม มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.08$) เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะสามารถนำวุฒิทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น – เลื่อนเงินเดือน มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.02$) สามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระหรืออาชีพเสริมได้ มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.02$) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในขอบเขตที่จะสามารถเข้าศึกษาได้ มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด ($\bar{x} = 3.96$) ได้รับการสนับสนุน หรือทุนการศึกษาจากหน่วยงาน มีระดับการตัดสินใจปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นิสิตที่เพศต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-9 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน

เพศ	การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ			ค่า	
	N	\bar{x}	SD	t	Sig.
ชาย	47	4.12	0.445	1.280	0.204
หญิง	38	3.99	0.450		

*นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของเพศ ของ นิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณากับระดับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเพศชายอยู่ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคือ (4.12) และเพศหญิงอยู่ในระดับปานกลางคือ (3.99) ตามลำดับ

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-Test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยตัวแปรอิสระ (Independent variables) ที่มีค่าตอบ 2 กลุ่ม คือ เพศชายและเพศหญิง พบว่าได้ค่า (t) เท่ากับ 1.280 และค่า (Sig.) เท่ากับ 0.204 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่านิสิตที่เพศต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-10 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างนิสิตที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	14.623	19	0.770	1.017	4.555
ภายในกลุ่ม	49.189	65	0.757		
รวม	63.812	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-10 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณากับระดับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 1.017 ค่า (Sig.) เท่ากับ 4.555 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 นิสิตที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-11 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างนิสิตที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.135	19	0.165	0.529	0.939
ภายในกลุ่ม	20.277	65	0.312		
รวม	23.412	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-11 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพการสมรสของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณากับระดับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 0.529 ค่า (Sig.) เท่ากับ 0.939 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า นิสิตที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 นิสิตที่มีอาชีพต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างนิสิตที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	49.870	19	2.625	1.062	0.409
ภายในกลุ่ม	160.718	65	2.473		
รวม	210.588	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-12 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอาชีพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณากับระดับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 1.062 ค่า (Sig.) เท่ากับ 0.409 ซึ่งมากกว่าค่า

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า นิสิตที่มีอาชีพต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างนิสิตที่มีรายได้ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	12.046	19	0.634	1.239	0.256
ภายในกลุ่ม	33.248	65	0.512		
รวม	45.294	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-13 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างรายได้ของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณากับระดับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 1.239 ค่า (Sig.) เท่ากับ 0.256 ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.375	2	1.188	3.404	0.038*
ภายในกลุ่ม	28.613	82	0.349		
รวม	30.988	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 10.565 และค่า (Sig.) เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

เมื่อทำการทดสอบรายคู่ (Post hoc) พบว่า มี 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกัน คือ ระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก ดังตารางที่ 4-12

ตารางที่ 4-15 เปรียบเทียบระหว่างด้านภาพลักษณ์ของสถาบันกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการตัดสินใจ	\bar{x}	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
		4.38	4.04	4.33
มากที่สุด	4.38		0.041*	
มาก	4.04			
ปานกลาง	4.33			

จากตารางที่ 4-15 พบว่านิสิตกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 7 ปัจจัยด้านหลักสูตรต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านหลักสูตรต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.638	2	2.319	8.019	0.001
ภายในกลุ่ม	23.714	82	0.289		
รวม	28.353	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านหลักสูตรต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 8.019 และค่า (Sig.) เท่ากับ 0.0001 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านหลักสูตรต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

เมื่อทำการทดสอบรายคู่ (Post hoc) พบว่า มี 2 คู่ ที่มีความแตกต่างกัน คือ คู่ที่ 1 ระดับการศึกษาสูงสุด กับระดับการศึกษาปานกลาง คู่ที่ 2 ระดับการศึกษาสูงสุด กับระดับการศึกษาปานกลาง ดังตารางที่ 4-14

ตารางที่ 4-17 เปรียบเทียบระหว่างด้านหลักสูตรกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	\bar{x}	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
		4.41	4.06	3.33
มากที่สุด	4.41		0.018*	0.006*
มาก	4.06			
ปานกลาง	3.33			

จากตารางที่ 4-17 พบว่านิสิตกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก และระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจปานกลาง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 8 ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกัน

ตารางที่ 4-18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.157	2	1.578	4.398	0.015
ภายในกลุ่ม	29.431	82	0.359		
รวม	32.588	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-18 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 4.398 และค่า (Sig.) เท่ากับ 0.015 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกัน

เมื่อทำการทดสอบรายคู่ (Post hoc) พบว่า มี 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกัน คือ ระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก ดังตารางที่ 4-16

ตารางที่ 4-19 เปรียบเทียบระหว่างด้านอาจารย์ผู้สอนกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการตัดสินใจ	\bar{x}	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
		4.64	4.25	4.33
มากที่สุด	4.64		0.11*	
มาก	4.25			
ปานกลาง	4.33			

จากตารางที่ 4-19 พบว่านิสิตกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 9 ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-20 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.950	2	2.975	6.443	0.003
ภายในกลุ่ม	37.862	82	0.462		
รวม	43.812	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-20 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 6.443 และค่า (Sig.) เท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้า

ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

เมื่อทำการทดสอบรายคู่ (Post hoc) พบว่า มี 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกัน คือ คู่ที่ 1 ระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก ดังตารางที่ 4-18

ตารางที่ 4-21 เปรียบเทียบระหว่างด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการตัดสินใจ	\bar{x}	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
		4.55	4.06	3.66
มากที่สุด	4.55		0.007*	
มาก	4.06			
ปานกลาง	3.66			

จากตารางที่ 4-21 พบว่านิสิตกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 10 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-22 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.299	2	2.650	5.563	0.005
ภายในกลุ่ม	39.054	82	0.476		
รวม	44.353	84			

* นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4-22 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ด้านการบริหารจัดการต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F-test (One-way ANOVA) พบว่าได้ค่า (F) เท่ากับ 5.563 และค่า (Sig.) เท่ากับ 0.005 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านการบริหารจัดการต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน

เมื่อทำการทดสอบรายคู่ (Post hoc) พบว่า มี 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกัน คือ ระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก ดังตารางที่ 4-20

ตารางที่ 4-23 เปรียบเทียบระหว่างด้านการบริหารจัดการกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่

ระดับการตัดสินใจ	\bar{x}	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง
		4.47	3.95	4.33
มากที่สุด	4.47		0.006*	
มาก	3.95			
ปานกลาง	4.33			

จากตารางที่ 4-23 พบว่านิสิตกลุ่มที่มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด กับระดับการตัดสินใจมาก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-24 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. นิสิตที่เพศต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
2. นิสิตที่มีอายุต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
3. นิสิตที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
4. นิสิตที่มีอาชีพต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
5. นิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
6. ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบันต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
7. ปัจจัยด้านหลักสูตรต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
8. ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน

9. ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน
10. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน	เป็นไปตามสมมติฐาน

ส่วนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตารางที่ 4-22 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	ความถี่
1. มีสาขาวิชาน้อยเกินไป	2
2. ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและระยะเวลาของการศึกษา	3
3. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	5
4. ข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อ	2
รวม	12

จากตารางที่ 4-22 พบว่า ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อันดับแรกคือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา รองลงมาคือ ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและระยะเวลาของการศึกษา มีสาขาวิชาน้อยเกินไป และข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีตั้งแต่รหัสนิสิต 59-61 จำนวน 85 คน ซึ่งผลการศึกษานำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.30 และเพศหญิง ร้อยละ 40.70 ส่วนใหญ่มีอายุ 21-30 ร้อยละ 49.41 มีสถานภาพสมรส โสด ร้อยละ 67.06 ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 31.76 มีรายได้ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 58.82 และเลือกสาขาวิชาการบริหารงาน ยุติธรรมและสังคม ร้อยละ 41.18

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จากการศึกษา พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมอยู่ในระดับการตัดสินใจมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอน มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านการบริหารจัดการ มีระดับการตัดสินใจมาก

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

จากการศึกษา พบว่า นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องเรื่องการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. ผลการศึกษา นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจาก หลักสูตรทำให้มีความรู้ด้านวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ได้รู้จักเพื่อนหลากหลายอาชีพ และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีย์ แจ่มใส (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต อยู่ในระดับมาก การตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษา นิสิต มีระดับการตัดสินใจของ ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมอยู่ในระดับการตัดสินใจมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านอาจารย์ผู้สอน มีระดับการตัดสินใจมากที่สุด และด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ด้านการบริหารจัดการ มีระดับการตัดสินใจมาก อันเนื่องมาจาก อาจารย์ผู้สอนมีจรรยาบรรณมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา มีประสบการณ์ มีชื่อเสียง มีห้องสมุด หรือแหล่งค้นคว้าข้อมูล อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียง มีมาตรฐานวิชาการที่มีคุณภาพ เนื้อหาวิชาที่เปิดสอนสามารถนำมาใช้และประยุกต์กับกับอาชีพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนินทร์ เลิศประภากรณ์ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อใน ระดับปริญญาโททางการบัญชี ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อใน ระดับปริญญาโท มากที่สุดคือปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา รองลงมาคือปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยทางด้านครอบครัว ตามลำดับ ก่อนตัดสินใจศึกษาต่อโครงการปริญญาโททางการบัญชี กลุ่มตัวอย่างไม่มีความสนใจ ที่จะสมัครสอบในโครงการอื่นเลย และสนใจศึกษาในช่วงวันหยุดประจำ สัปดาห์ (วันเสาร์-วันอาทิตย์) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ทางการบัญชีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทราบข้อมูลการศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชี จากเว็บไซต์ จะนำรายได้จากการประกอบอาชีพของตนมาจ่ายในระหว่างช่วงศึกษาต่อ และมีค่าเฉลี่ยแนวโน้มระดับปานกลางที่จะศึกษาต่อปริญญาโททางการบัญชีภายใน 1-2 ปี ข้างหน้า นอกจากนี้แล้วยังมีความคาดหวังว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจะได้งานใหม่ที่ดีกว่าเดิม ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผล ต่อการตัดสินใจศึกษาต่อปริญญาโททางบัญชี ได้แก่ ปัจจัยด้านความก้าวหน้า และปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายค่าครองชีพ

3. ผลการศึกษา พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ไม่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก นิสิตทุกเพศ ทุกช่วงอายุ ทุกสถานภาพการสมรส ทุกอาชีพ ทุกรายได้ ต่างมุ่งหวังที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเอง ให้มีความรู้มากขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพให้กับตนเองให้มีความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังที่จะนำความรู้ที่ได้

ไปพัฒนาหรือประยุกต์ใช้ในหน้าที่การงานเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ และเพิ่มรายได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิตา กั้นเกษ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านบุคลากร และด้านลักษณะทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.49 และเมื่อพิจารณารายชื่อ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับเป็นมหาวิทยาลัยได้รับรองมาตรฐานการศึกษา อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพ และมีอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ ในการเรียนการสอนที่ทันสมัยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษาผลคะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ภูมิฐานะของครอบครัว พบว่า เพศแตกต่างกัน มีปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก คณะและมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของนิสิต มีความพร้อมทั้งด้านหลักสูตร ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาที่ทำการสอน มีชื่อเสียงและประสบการณ์ มีบรรยากาศในการเรียนการสอน ข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิตา กั้นเกษ (2558) ศึกษาเรื่องปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านบุคลากร และด้านลักษณะทางกายภาพ อยู่ในระดับมาก ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.49 และเมื่อพิจารณารายชื่อ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับเป็นมหาวิทยาลัยได้รับรองมาตรฐานการศึกษา อาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพ และมีอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ ในการเรียนการสอนที่ทันสมัยอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำแนกตามเพศ สาขาวิชาที่ศึกษาผลคะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ภูมิฐานะของครอบครัว พบว่า เพศแตกต่างกัน มีปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จากการวิจัยพบว่า นิสิตมีระดับการตัดสินใจของ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น การได้รับการสนับสนุน หรือทุนการศึกษาจากหน่วยงาน มีระดับการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารควรมีนโยบายในการสนับสนุนค่าใช้จ่าย พร้อมจัดให้มีทุนการศึกษา

ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

1. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตร ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้บุคคลเข้าถึงได้มากขึ้น ซึ่งอาจทำให้มีนิสิตตัดสินใจที่จะเลือกศึกษาต่อจำนวนเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2542). สังคมปัญญาวิกฤตบัณฑิตเข้าใจผิดในการศึกษา. *การศึกษา* 2000, 2(46), 21.
- ไกรสิงห์ สูดสงวน. (2560). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารสาขามนุษย์สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(1), 201-207.
- จิรัฐีกาล นาคนวน. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ภาคปกติของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิราภรณ์ ไหวดี. (2542). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2540. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนินทร์ เลิศประภาภรณ์. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการบัญชี. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบัญชี, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชลธิชา สุขเกษม. (2554). การตัดสินใจศึกษาต่อของนิสิตในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูชัย เทพสาร. (2546). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเลือกบริษัทรักษาความปลอดภัยกรณีศึกษาผู้ประกอบการซื้อ-ขาย แลกเปลี่ยนรถยนต์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉัตรปวีณ อ่ำภา. (2549). ปัจจัยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี หมู่บ้านครู. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, สาขาวิชาครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ณัฐพร ฉายประเสริฐ. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยปทุมธานี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 3(2), 43.
- ณัฐธิดา ศรีวะอุไร. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, คณะบริหารศาสตร์, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2549). ผู้นำสายพันธุ์ใหม่. กรุงเทพฯ: อินฟอร์มีเดียปีคส์.

- ประพนธ์ ลิ้มธรรมมหิศร. (2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิบูล ทีปะपाल. (2550). *พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มนตรี.
- ภาวิตา กั้นเกษ. (2558). *ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช. (2541). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการบริหารพัฒนาของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2535). *การบริหารโครงการ*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2561). *ระบบทะเบียนและสถิติบัณฑิต*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เมธาวี สุขปาน. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ของนักเรียน กรณีศึกษาวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรนิษฐา ชุ่มทองกลาง. (2548). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจศึกษาระดับปริญญาโทในสถาบันราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วรินทร์ รัชโพธิ์. (2560) *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับ บัณฑิตศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. *วารสารการเมืองการปกครอง*, 7(1), 429.
- วรพจน์ บุษราคัมวดี. (2551). *องค์กรและการจัดการ*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2524). *พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ศศิวิมล แสนเมือง. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งใจเลือกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีของนักเรียนที่มีผลการเรียนดีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- ศรีเทพ หง่าบุตร. (2553). *การตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศิริวรรณ สุรินทร์ .(2548). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนสาขางานคอมพิวเตอร์ ธุรกิจของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2549). *สังคมวิทยาองค์กร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยตระกูล (ตวยานนท์) อรรถมานะ. (2550). *พฤติกรรมองค์กร ทฤษฎีและการประยุกต์* (พิมพ์ ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสรีสิงห์โงน และสาลินีจันทร์เจริญ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็กวัยรุ่น และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 21, 96-107.
- สิงโต เพ็ชรไพโรจน์. (2548). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจศึกษาต่อโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรม ศิลป์ ของนักศึกษา สถาบันราชภัฏกลุ่มอีสานใต้*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยี อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุณี ฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์. (2537). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุณีฉัตราคม และเสาวณี เกรียร์. (2540). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธาสนี เรืองฉาย. (2550). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการลานนาเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณีฉัตราคม. (2530). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุษณีย์ แจ่มใส. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- Bergauist, H. W. (1981). *Designing Undergraduate Education*. New York: Jossey Bess
- Carkhuff, R.R. (1973). *Cry Twice*. New York: Holt, Rinehart, and Winston.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality*. New York: Harper & Row.
- Ofstad. H. (1961). *An Inquiry into The Freedom of Decision*. Oslo: Universities Press.
- Reeder, W.W. (1971). *Level of abstraction and generality and their uses*. New York: Jonh Wiley.

Stoner, A. E. J. (1978). *Management*. New Jersey: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

แบบประเมินความเที่ยงเชิงเนื้อหา IOC ของแบบสอบถาม
โครงการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะ
รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือก นิสิตที่กำลังศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีตั้งแต่รหัสนิสิต 59-61 จำนวนทั้งสิ้น 85 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านอาจารย์ผู้สอน 4) ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน 5) ด้านการบริหารจัดการ

นิยามศัพท์

1. การตัดสินใจ หมายถึง การเลือก การตัดสินใจ ในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ปัจจัย หมายถึง เหตุอันเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้นิสิตตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 5 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน หมายถึง ชื่อเสียง ความพร้อม ความทันสมัย การมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
 - 2.2 ด้านหลักสูตร หมายถึง มีมาตรฐานวิชาการที่มีคุณภาพ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา หลักสูตรที่เปิดสอนมีเนื้อหาที่หลากหลาย ได้รับความนิยมนิยมและทันสมัย สามารถนำมาใช้และประยุกต์กับการประกอบอาชีพได้
 - 2.3 ด้านอาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา มีชื่อเสียง ประสบการณ์ มีคุณวุฒิ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และมีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์

2.4 ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีห้องสมุด มีแหล่งความรู้ ระบบสารสนเทศ หนังสือ และตำราเรียน เพียงพอต่อความต้องการ

2.5 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี ขนาดห้องเรียนที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ดี การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม

คำชี้แจง

กรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องว่าง

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความวัดได้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของกรรมการ		
	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่สอดคล้อง -1
ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน			
1. ชื่อเสียงของคณะผู้บริหารสถาบัน			
2. มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของสังคม			
3. มีความทันสมัยในทุกด้าน			
4. มีความพร้อมในการจัดการศึกษา			
5. มีคุณภาพ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงาน และองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน			
ด้านหลักสูตร			
1. มีมาตรฐานวิชาการที่มีคุณภาพ			
2. มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา			
3. หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน และมีความทันสมัย			
4. เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเปิดโอกาสให้ ท่านเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง			
5. เนื้อหาวิชาที่เปิดสอนสามารถนำมาใช้และ ประยุกต์กับสภาวะทางสังคม และการประกอบอาชีพได้			
ด้านอาจารย์ผู้สอน			
1. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา			
2. อาจารย์ผู้สอนมีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ และเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา			
3. ชื่อเสียงและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน			
4. คุณวุฒิทางด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอน			
5. จรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอน			

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของกรรมการ		
	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่สอดคล้อง -1
ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน			
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย			
2. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียง			
3. มีห้องสมุด หรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างเพียงพอ			
4. มีระบบสารสนเทศ และระบบ Internet ที่สามารถรองรับในด้านการเรียนอย่างเพียงพอ			
5. มีหนังสือ และตำราเรียนที่เหมาะสมและทันสมัย			
ด้านการบริหารจัดการ			
1. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี			
2. ขนาดห้องเรียน/ ห้องประชุมมีความเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวนนิสิต			
3. การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตมีความเหมาะสม			
4. มีข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา			
5. ค่าเล่าเรียนค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม			
ด้านอาจารย์ผู้สอน			
1. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา			
2. อาจารย์ผู้สอนมีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์ และเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา			
3. ชื่อเสียงและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน			
4. คุณวุฒิทางด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอน			
5. จรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอน			

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประเด็นคำถาม	ความคิดเห็นของกรรมการ		
	สอดคล้อง +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่สอดคล้อง -1
1. ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่ การงาน			
2. เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะสามารถนำวุฒิ ทางการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น - เลื่อน เงินเดือน			
3. เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะเป็นที่ยอมรับ จากสังคม			
4. สามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการประกอบ อาชีพอิสระหรืออาชีพเสริมได้			
5. หลักสูตรทำให้มีความรู้ด้านวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้			
6. หลักสูตร มีความเหมาะสมกับตนเอง เมื่อเทียบกับ หลักสูตรอื่น ๆ			
7. หลักสูตร ตรงกับความสามารถ และความถนัดของตนเอง			
8. ได้รับการสนับสนุน หรือทุนการศึกษาจากหน่วยงาน			
9. ได้รู้จักเพื่อนหลากหลายอาชีพ และหลาย ๆ หน่วยงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์			
10. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในขอบเขตที่ จะสามารถ เข้าศึกษาได้			

.....
(.....)

ผู้ประเมิน

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.898	41

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
เพศ	156.1667	208.695	-.147	.901
อายุ	156.4667	211.568	-.354	.903
สถานภาพการสมรส	156.5667	210.392	-.298	.902
อาชีพ	154.6333	188.861	.371	.899
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	155.7333	201.582	.209	.898
สาขาวิชาที่เลือกเรียน	152.2000	194.579	.240	.902
ส่วนที่2 ด้านภาพลักษณ์ของ สถาบันข้อ 1	153.9333	193.444	.481	.894
ส่วนที่2 ด้านภาพลักษณ์ของ สถาบันข้อ 2	153.7000	193.803	.590	.893
ส่วนที่2 ด้านภาพลักษณ์ของ สถาบันข้อ 3	153.8333	196.420	.432	.895
ส่วนที่2 ด้านภาพลักษณ์ของ สถาบันข้อ 4	153.7667	194.599	.547	.894
ส่วนที่2 ด้านภาพลักษณ์ของ สถาบันข้อ 5	153.6667	198.023	.404	.896
ส่วนที่2 ด้านหลักสูตรข้อ 1	153.6333	198.447	.402	.896
ส่วนที่2 ด้านหลักสูตรข้อ 2	153.6667	199.540	.329	.897
ส่วนที่2 ด้านหลักสูตรข้อ 3	153.9333	198.064	.434	.895
ส่วนที่2 ด้านหลักสูตรข้อ 4	153.9000	194.438	.600	.893
ส่วนที่2 ด้านหลักสูตร ข้อ 5	153.7333	195.926	.587	.894
ส่วนที่2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ข้อ 1	153.5000	194.879	.635	.893
ส่วนที่2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ข้อ 2	153.5333	195.361	.620	.893
ส่วนที่2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ข้อ 3	153.5333	194.395	.676	.893
ส่วนที่2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ข้อ 4	153.5000	196.672	.534	.894
ส่วนที่2 ด้านอาจารย์ผู้สอน ข้อ 5	153.4333	195.289	.595	.893

ส่วนที่2 ด้านอุปกรณ์การ เรียนการสอนข้อ 1	153.5667	197.220	.526	.894
ส่วนที่2 ด้านอุปกรณ์การ เรียนการสอน ข้อ 2	153.6333	193.964	.637	.893
ส่วนที่2 ด้านอุปกรณ์การ เรียนการสอน ข้อ 3	153.5667	193.013	.658	.892
ส่วนที่2 ด้านอุปกรณ์การ เรียนการสอน ข้อ 4	153.6667	194.575	.622	.893
ส่วนที่2 ด้านอุปกรณ์การ เรียนการสอน ข้อ 5	153.5667	196.323	.490	.895
ส่วนที่2 ด้านการบริหาร จัดการ ข้อ1	153.6000	192.662	.606	.893
ส่วนที่2 ด้านการบริหาร จัดการ ข้อ2	153.7333	195.237	.406	.896
ส่วนที่2 ด้านการบริหาร จัดการ ข้อ3	153.7333	192.892	.578	.893
ส่วนที่2 ด้านการบริหาร จัดการ ข้อ4	153.8000	190.993	.700	.891
ส่วนที่2 ด้านการบริหาร จัดการ ข้อ5	154.0000	192.000	.523	.894
ส่วนที่3 ข้อที่1	153.6333	199.206	.395	.896
ส่วนที่3 ข้อที่2	153.9667	204.585	.066	.901
ส่วนที่3 ข้อที่3	153.6667	198.782	.366	.896
ส่วนที่3 ข้อที่4	153.9000	197.403	.532	.894
ส่วนที่3 ข้อที่5	153.3333	198.989	.468	.895
ส่วนที่3 ข้อที่6	153.6333	202.378	.220	.898
ส่วนที่3 ข้อที่7	153.7000	204.355	.109	.899
ส่วนที่3 ข้อที่8	154.8667	199.775	.150	.903
ส่วนที่3 ข้อที่9	153.3667	197.068	.489	.895
ส่วนที่3 ข้อที่10	154.0333	196.585	.477	.895

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานอธิการบดี กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม โทร. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒
ที่ อว ๘๑๐๐/๐๑๓๘๘๑ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓
เรื่อง ขอส่งเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา

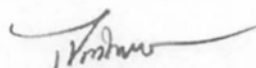
หนังสือรับภายใน
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
รับที่..... ๐๐๓๘๘
วันที่..... ๑๒ ก.พ. ๒๕๖๓
เวลา..... ๑๐.๕๓ น.

เรียน คณบดีคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

ตามที่นักวิจัยในหน่วยงานของท่าน ได้ยื่นเอกสารคำร้องเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสโครงการวิจัย Hu 146/2562 โครงการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีนางสาววราภรณ์ ช่วยประคอง เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย นั้น

บัดนี้ โครงการวิจัยดังกล่าว ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม ในฐานะผู้ประสานงาน จึงขอส่งเอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน ๑ ฉบับ (หมายเลขใบรับรองที่ ๒๓๔/๒๕๖๒) เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และเอกสารเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยประทับตรารับรองเรียบร้อยแล้ว มายังท่าน เพื่อแจ้งนักวิจัยที่มีรายชื่อข้างต้น นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้นักวิจัยทราบ จักขอบคุณยิ่ง

(นายพนวิทย์ นवलแสง)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ชุดที่ ๒ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

เรียนคณบดี

นางอรวิภา นิ่มเอี่ยมพงษ์
คณบดี (ค.วท.สง.)

อ. อธิวัฒน์

๑. ส่งเอกสารใบรับรอง

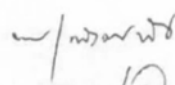
๒. ส่งเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วม

๓. ส่งเอกสาร

๑๒ ก.พ. ๒๕๖๓

นางอรวิภา นิ่มเอี่ยมพงษ์

๑๕/๒
๑๓/๒/๖๓

๑๐/๒
๑๓ก.พ.๖๓

ที่ ๒๓๔/๒๕๖๒

**เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา**

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย : Hu 146/2562

โครงการวิจัยเรื่อง : การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวราภรณ์ ช่วยประคอง

หน่วยงานที่สังกัด : คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าว เป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

๑. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๒. เอกสารโครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๓. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๒ วันที่ ๘ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓
๔. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -
๕. เอกสารแสดงรายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หรือชุดที่ใช้เก็บข้อมูลจริง
จากผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ ๑ วันที่ ๒๐ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒
๖. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ ๕ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่หมดอายุ : วันที่ ๔ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ลงนาม

(นายเจนวิทย์ นวลแสง)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ชุดที่ ๒ (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
(Participant Information Sheet)

BUU-IRB Approved

05 ก.พ. 2563

รหัสโครงการวิจัย : HU146/2562

โครงการวิจัยเรื่อง : การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เรียน ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ข้าพเจ้า นางสาววราภรณ์ ช่วยประคอง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา หน่วยงาน คณะรัฐศาสตร์และ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขอเรียนเชิญท่านเข้าร่วมโครงการวิจัย การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ก่อนที่ท่านจะตกลงเข้าร่วมการ
วิจัย ขอเรียนให้ท่านทราบรายละเอียดของโครงการวิจัย ดังนี้

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ และแนวทางในการ
ส่งเสริมการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

หากท่านตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษาวิจัยนี้ ข้าพเจ้าขอความร่วมมือให้ท่านทำแบบสอบถาม ที่ส่งมาด้วย
นี้ โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามไม่เกิน 15 นาที และผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บคืนแบบสอบถามด้วย
กระบวนการที่รัดกุม รอบคอบเพื่อรักษาความลับและไม่มีผลกระทบหรือความเสี่ยงใดๆต่อผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้
กระบวนการส่งคืนแบบสอบถามนั้น ผู้วิจัยได้เตรียมซองเอกสารพร้อมเจ้าหน้าที่ของท่านส่งกลับมาที่คณะฯ โดย
เจ้าหน้าที่ผู้รับเอกสารจะแกะซองไปรษณีย์และนำซองแบบสอบถามของท่านไปหย่อนในกล่องที่หน้าห้อง 202
ตึกคณะฯ หรือท่านสามารถนำแบบสอบถามใส่ซองปิดผนึกมาหย่อนในกล่องที่หน้าห้อง 202 ตึกคณะ
รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ อย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้โดยกระบวนการดังกล่าวผู้วิจัยจะไม่สามารถทราบได้ว่าเอกสาร
ฉบับใดเป็นของท่านใด

การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เป็นไปโดยสมัครใจ ท่านอาจปฏิเสธที่จะเข้าร่วมและถ้ากิจกรรมนี้ไม่ตรงกับ
ความสนใจของท่าน ท่านสามารถถอนตัวจากการเข้าร่วมโครงการได้ตลอดเวลา การถอนตัวออกจากโครงการจะ
ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาและไม่มีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ที่ท่านจะได้รับบริการจากงานบัณฑิตศึกษาที่
ท่านพึงจะได้รับต่อไป

ผลของการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในระดับ
บัณฑิตศึกษาของคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่นๆต่อไป

หากท่านมีคำถามหรือข้อสงสัยประการใดสามารถติดต่อข้าพเจ้า นางสาววราภรณ์ ช่วยประคอง หน่วยงาน
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โทรศัพท์มือถือหมายเลข 0615978333 ข้าพเจ้ายินดีตอบ
คำถาม และข้อสงสัยของท่านทุกเมื่อ และถ้าผู้วิจัยไม่ปฏิบัติตามที่ได้ชี้แจงไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วม
โครงการวิจัย สามารถแจ้งมายังคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม หมายเลขโทรศัพท์ 038-102561-62

เมื่อท่านพิจารณาแล้วเห็นสมควรเข้าร่วมในการวิจัยนี้ ขอความกรุณาลงนามในเอกสารแสดงความ
ยินยอมร่วมโครงการที่แนบมาด้วย และขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

BUU-IRB Approved

05 ก.พ. 2563 แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ คือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับ
บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ลงใน
ในข้อนั้น ๆ

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 21-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี 51-60 ปี 60 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

 โสด สมรส หม้าย/หย่าร้าง อื่น ๆ.....

4. อาชีพ

☐ ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ	☐ รับราชการ
☐ ลูกจ้างของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	☐ พนักงานเอกชน บริษัท
☐ ธุรกิจส่วนตัว	☐ เกษตรกรรม
☐ อื่น ๆ.....	

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท	☐ 10,001-20,000 บาท
☐ 20,001-30,000 บาท	☐ มากกว่า 30,001 บาทขึ้นไป

7. สาขาวิชาที่เลือกเรียน

- สาขาวิชากฎหมายมหาชน
- สาขาวิชากฎหมายอาญาและอาญาวิทยา
- สาขาวิชาการเมืองการปกครอง
- สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง
- สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม
- สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ
- สาขาวิชายุทธศาสตร์และความมั่นคง

BUU-IRB Approved

05 ก.พ. 2563

BUU-IRB Approved

0 5 ก.พ. 2563

ส่วนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ตรงกับความเห็นหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียง 1 ช่อง ต่อ 1
 ข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ในข้อนั้น ๆ

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	ระดับการตัดสินใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน					
1. ชื่อเสียงของคณะผู้บริหารสถาบัน					
2. มีชื่อเสียง และเป็นที่ยอมรับของสังคม					
3. มีความทันสมัยในทุกด้าน					
4. มีความพร้อมในการจัดการศึกษา					
5. มีคุณภาพ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน					
ด้านหลักสูตร					
1. มีมาตรฐานวิชาการที่มีคุณภาพ					
2. มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา					
3. หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน และมีความทันสมัย					
4. เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเปิดโอกาสให้ท่านเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง					
5. เนื้อหาวิชาที่เปิดสอนสามารถนำมาใช้และประยุกต์กับสภาวะทางสังคม และการประกอบอาชีพได้					
ด้านอาจารย์ผู้สอน					
1. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความชำนาญตรงกับสาขาวิชา					
2. อาจารย์ผู้สอนมีผลงานวิชาการที่เป็นประโยชน์และเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา					
3. ชื่อเสียงและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน					
4. คุณวุฒิทางด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอน					
5. จรรยาบรรณในวิชาชีพของอาจารย์ผู้สอน					

ปัจจัยเกี่ยวกับคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	ระดับการตัดสินใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน					
1. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
2. มีอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างพอเพียง					
3. มีห้องสมุด หรือแหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างเพียงพอ					
4. มีระบบสารสนเทศ และระบบ Internet ที่สามารถรองรับในด้านการเรียนอย่างเพียงพอ					
5. มีหนังสือ และตำราเรียนที่เหมาะสมและทันสมัย					
ด้านการบริหารจัดการ					
1. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี					
2. ขนาดห้องเรียน/ ห้องประชุมมีความเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวนนิสิต					
3. การจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตมีความเหมาะสม					
4. มีข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ที่ดีเกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษา					
5. ค่าเล่าเรียนลำค่าบำรุงการศึกษามีความเหมาะสม					

BUU-IRB Approved

05 ก.พ. 2563

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ตรงกับความเห็นหรือความรู้สึกของท่านมากที่สุดเพียง 1 ช่อง ต่อ 1
ข้อ โดยทำเครื่องหมาย ลงใน ในข้อนั้น ๆ

การตัดสินใจศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของนิสิตระดับ บัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน					
2. เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะสามารถนำวุฒิทาง การศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น - เลื่อนเงินเดือน					
3. เมื่อสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้แล้ว จะเป็นที่ยอมรับจากสังคม					
4. สามารถนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพ อิสระหรืออาชีพเสริมได้					
5. หลักสูตรทำให้มีความรู้ด้านวิชาการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้					
6. หลักสูตร มีความเหมาะสมกับตนเอง เมื่อเทียบกับหลักสูตร อื่น ๆ					
7. หลักสูตร ตรงกับความสามารถ และความถนัดของตนเอง					
8. ได้รับการสนับสนุน หรือทุนการศึกษาจากหน่วยงาน					
9. ได้รู้จักเพื่อนหลากหลายอาชีพ และหลาย ๆ หน่วยงานเพื่อ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์					
10. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอยู่ในขอบเขตที่ จะสามารถเข้า ศึกษาได้					

BUU-IRB Approved

05 ก.พ. 2563

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ท่านคิดว่าปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่จะทำให้ผู้สนใจเลือก และไม่เลือกเข้าศึกษา
ต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อย่างไรบ้าง

1. ปัญหา อุปสรรค ที่จะทำให้ผู้สนใจไม่ตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะ
รัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะ/ แนวทาง ที่จะทำให้ผู้สนใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์
และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BUU-IRB Approved

ก 5 ก พ. 2563

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาววารภรณ์ ช่วยประคอง

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Varaporn Chuayprakong

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษา ระดับปฏิบัติการ

หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก งานบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา 169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20131

เบอร์โทร 038-102369 ต่อ 117 มือถือ 061-5978333E-Mail: varapor@go.buu.ac.th

ประวัติการศึกษา

ร.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ), มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2551

กศ.บ. (เทคโนโลยีทางการศึกษา), มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2549

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิมหาบัณฑิต) ระบุสาขาวิชาการ

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

1. หัวหน้าโครงการวิจัย: การทบทวนและปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาของโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกสู่การเป็นประเทศอาเซียนในจังหวัดจันทบุรี: ทางเลือกจากการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักสู่การสร้างระบบความมั่นคงทางอาหาร (Review and Development Strategy Adjustment of Eastern Seaboard Development Program toward Asean Country in Chantaburi Province: Alternative from Heavy Industry Development to the Creation of Food Security System)